

LETNIK 21, ŠT. 88 / DECEMBER 2018

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

SKUPAJ

NAČRTUJMO

BOLJŠI JUTRI!

SREČNO 2019

Želimo vam vesel Božič in srečno Novo leto!

Aktualno

MINISTER JURE LEBEN ODGOVORIL NA VPRAŠANJA O NADZORNIH INŽENIRJIH

PRIČETEK IZVAJANJA REDNIH
STROKOVNIH NADZOROV V
LETU 2019

ZBIRANJE KREDITNIH TOČK
SE PRIČNE S 1. 1. 2019

IMENOVANJE VODJE GRADNJE,
VODJE NADZORA IN VODJE
PROJEKTA

NA NASLOVNICI

SKUPAJ NAČRTUJMO
BOLJŠI JUTRI!
Želimo vam vesel Božič
in srečno Novo leto!

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
Letnik 21, št. 88, DECEMBER 2018
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:
9.400 izvodov. Uredništvo: Inženirska
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.
Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara
ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž
GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO:
mag. Črtomir REMEC, dr. Samo Peter MEDVED,
dr. Bojan PAHOR, Matej KOVAČIČ, dr. Željko
VUKELIČ, Mitja LENASSI, mag. Vinko VOLČANJK.
Uredniški odbor: mag. Barbara ŠKRABA FLIS,
Matjaž GRILC, Franc PEČOVNIK,
dr. Janez DUHOVNIK, Matija BRENČIČ,
Damjan MEŽIČ, Žiga LEBAR, Matej KORŠIČ.
Korekture: Petra KAVČIČ.
Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.
Tisk: ORBIS print d.o.o., Ljubljana.
Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske
zbornice Slovenije brezplačen. Copyright ©
2018 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.
ISSN 2232-6308

Str.

POZDRAVLJENI

- 3 Nagovor predsednika Inženirske zbornice Slovenije

AKTUALNO

- 4 Odgovori ministra Jureta Lebna na vprašanja o nadzornih inženirjih
5 Vodja projekta za stavbe: popravljeni odgovor MOP zavračamo - aktivnosti v teku
6 Splošnih pogojev zavarovanja odgovornosti po 14. členu ZAID še ni
6 Pričetek izvajanja rednih strokovnih nadzorov v letu 2019
7 Zbiranje kreditnih točk se prične s 1. 1. 2019
8 Geodetske storitve: pomembne spremembe in novosti v letu 2019
9 Želeli ste izvedeti

GRADBENO IN UPORABNO DOVOLJENJE

- 10 Združeni postopek za pridobitev državnega prostorskega načrta in celovitega dovoljenja po ZUreP-2
13 Želeli ste izvedeti
14 Kako je mogoče legalizirati objekt in kako arhitekti in inženirji pri tem sodelujemo?

MNENJA

- 17 Imenovanje vodje gradnje, vodje nadzora in vodje projekta

STIKI

- 19 Bistveni poudarki novembrske skupščine ECEC

REPORTAŽE

- 20 Inženirji znamo zagotoviti trajnostno prihodnost za vse prebivalce sveta
21 Zemljiškoknjižna šola 2018

OBVESTILA

- 22 Razpis za podelitev nagrade Jožefa Mraka za inovativnost 2019
23 Razpis za predsednika izpitne komisije za strokovne izpite za pooblašcene inženirje in vodje del s področja gradbene stroke

OBVESTILA

- 24 Napovednik izobraževanj IZS

SPOŠTOVANI ČLANI ZBORNICE,

Še eno naporno leto se izteka in čas je za oceno rezultatov in napoved novih izzivov. Priznati moram, da me prevajajo zelo mešani občutki, od javnih pohval do notranjih kritik. Rdeča nit letošnjih aktivnosti je bila uveljavitev prostorske, gradbene in zbornične zakonodaje, ki je prinesla veliko pozitivnih sprememb, pa tudi nekatere negativne stranske učinke, predvsem zaradi slabe nomotehnične obdelave besedila in nepremišljenih prehodnih določb. To zadnje je povzročilo veliko hude krvi med nadzornimi inženirji, vendar so razlagalni odgovori resornega ministra Jureta Lebna odpravili dvom, da bi izgubili dosedanja pooblastila in možnosti za delo. Celovita prva ocena nove zakonodaje pa je glede na naša pogajalska izhodišča, ki so bila večkrat potrjena na organih zbornice, zadovoljiva za nadaljevanje pritiska na Ministrstvo za okolje in prostor, da urgentno izvede nujne popravke, ki bodo odpravili procesne nekonsistentnosti in statusna vprašanja.

Spomin na ustanovitev Zbora za oživitve in razvoj gradbeništva – ZORG počasi blede, zato želim na tem mestu ponoviti takratne zahteve celotne gradbene stroke od zbornic, društev, fakultet, inštitutov in podjetij, da je potrebno dvigniti kakovost storitev, posledično tudi zvišati cene in zagotoviti stabilno investiranje države. V tem kontekstu si je IZS prizadevala pri sprejemanju nove gradbene zakonodaje, da se zagotovi mednarodno primerljiv status pooblaščenega inženirja z najmanj drugo bolonjsko stopnjo tehnične izobrazbe, vsaj tremi leti praktičnih izkušenj v inženirskem podjetju in strokovnim izpitom pri poklicni zbornici. Za izboljšanje kakovosti inženirskih storitev smo v IZS zagovarjali obvezno poklicno izobraževanje in strokovni nadzor nad delom naših članov. Zdaj pa, ko imamo končno pogoje za resno zbornično delovanje, se ob splošni konjunkturi in nebrzdani rasti cen v gradbeništvo pojavljajo dvo-mljivci, ki se sprašujejo, ali je vse to sploh potrebno, če nam gre odlično. Kakorkoli bo streznitev prišla najkasneje z novo nepre- mičninsko krizo, ki ni več daleč.

Osebnostno sem prepričan, da smo na pravi poti, vendar ne smemo popustiti populističnim pobudam znotraj zbornice in pričakovanemu začetnemu odporu članstva do stalnega poklicnega izobraževanja in strokovnega nadzora. Da bi lažje skupaj premagali vse izzive, bomo imeli že aprila prvo priložnost za mednarodno primerjavo naše konkurenčnosti v okviru Svetovnega gradbenega foruma – WCF 2019. Domači inženirji in arhitekti bodo nastopili z več aktualnimi predavanji na temo odporne gradnje stavb in infrastrukture, zato pričakujemo močno udeležbo članov zbornice, ki bodo imeli drugi dan prost vstop kot za Dan inženirjev. Na večernem zaključku v Unionski dvorani bo podeljena tudi Mrakova nagrada za inovativnost na področju graditve. Vsi vljudno vabljeni k prijavi za nagrado, predavanje in udeležbi na svetovni premieri gradbenega foruma, ki bo ovekovečen z Ljubljansko deklaracijo o viziji sodobnega gradbeništva na osnovi novih tehnologij in managementa.

Vodstvo zbornice in strokovne službe se zavedamo zahtevnosti sprememb, ki jih prinaša nova zakonodaja, zato bomo vztrajali pri odpravi vseh pomanjkljivosti in napak, ki bi še otežile ohranjanje in izboljševanje pogojev za delo naših članov. Pričakujemo razumevanje in odzivnost resornega ministrstva, ki napoveduje ukrepanje po izvedeni evalvaciji, v kateri pa je pomembno, da vsi aktivno sodelujemo. Glede na dodatne stroške izvajanja strokovnega nadzora se je UO IZS odločil, da stroške v prvem letu pokrijemo iz ostankov preteklih let, za naprej pa je v igri tudi možnost, da se zagotovi proračunsko financiranje.

Cenjeni člani zbornice, na koncu mi samo še dovolite, da vam zaželim

VSE DOBRO IN SREČNO V LETU 2019!

mag. Črtomir Remec,
predsednik Inženirske zbornice Slovenije

Poklicna in gradbena zakonodaja

ODGOVORI MINISTRA JURETA LEBNA NA VPRAŠANJA O NADZORNIH INŽENIRJIH

Mag. PI Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

23. novembra 2018 je potekal zbor matične sekcije gradbenih inženirjev, na katerem so prisotni nadzorni inženirji izpostavili problem statusa in delovanja nadzornih inženirjev in zatrjevali, da naj bi Gradbeni zakon in Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti onemogočala nadzornikom (op. gospodarskim subjektom) opravljati dejavnosti z nadzornim/i inženirjem/i, nadzornim inženirjem pa nastopati kot vodje nadzora. Pridobili smo mnenje ministra Jureta Lebna, v katerem piše drugače.

Problematiko nadzornih inženirjev, natančneje status in delovanje nadzornih inženirjev po Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID) in Gradbenem zakonu (GZ) je upravni odbor zbornice ponovno obravnaval po zboru Matične sekcije gradbenih inženirjev (MSG) in odločil, da na ministra za okolje in prostor Jureta Lebna naslovi dopis s tremi vprašanji.

V odgovoru je minister ovrgel trditve nadzornih inženirjev, ki so na zboru MSG 23. 11. 2018 zato zahtevali odgovornost in odstop vodstva zbornice.

Z odgovori je minister potrdil odgovore, ki jih zbornica na to temo podaja že vse od sprejetja obeh zakonov lani novembra. Povzemamo:

- nadzornik lahko za izvajanje nadzora določi tudi nadzornega inženirja (vpisanega v imenik pooblaščenih inženirjev);
- vodja nadzora je lahko tudi nadzorni inženir (vpisan v imenik pooblaščenih inženirjev);
- gospodarski subjekt, ki želi na trgu nastopati kot nadzornik po GZ, izpolnjuje pogoje po 14. členu ZAID tudi z nadzornim inženirjem in ne le s pooblaščenim inženirjem.

Minister je v odgovoru dodatno pojasnil:

- nadzorni inženirji s pridobljenimi pravicami po ZAID, vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev z nazivom nadzorni inženir, lahko opravljajo vse naloge, povezane z izvajanjem nalog, ki jih v okviru nalog nadzora predvideva GZ, vključno s podpisovanjem dokumentov, potrebnih za prijave in dovoljenja po GZ (npr. podpis dokazila o zanesljivosti in

dokumentov za pridobitve uporabnega dovoljenja). in navedel:

- da je iz razloga, ker se je kot najbolj pereče izpostavilo vprašanje javnih razpisov, saj ti ne upoštevajo pridobljenih pravic nadzornih inženirjev, ministrstvo pozvalo Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje, da opozori javne naročnike, naj pri oblikovanju pogojev v javnih razpisih upoštevajo pridobljene pravice nadzornih inženirjev.

Ob tem dodajamo, da je že pred tem tudi IZS na to opozorila tiste javne naročnike, na katere ste nas opozorili člani. Pomembno je, da zbornico opozorite v fazi, ko je na potek javnega naročila še mogoče vplivati (faza vprašanj) in ne šele po izboru izvajalca ali celo kasneje. ■

Odgovor ministra Jureta Lebna:

<http://www.izs.si/izpostavljena-novica/odgovori-ministra-jureta-lebnana-vprasanja-o-nadzornih-inzenirjih-2446/>

Poklicna in gradbena zakonodaja

VODJA PROJEKTA ZA STAVBE:
POPRAVLJENI ODGOVOR MOP ZAVRAČAMO - AKTIVNOSTI V TEKU

Mag. PI Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

Dr. PI Samo Peter MEDVED, univ.dipl.inž.grad.
Predsednik UO MSG

Mag. Črtomir REMEC, univ.dipl.inž.grad.
Predsednik IZS

Seznanjamo vas z odgovorom Ministrstva za okolje in prostor na stališče matične sekcije gradbenih inženirjev, da je vodja projekta in vodja nadzora za stavbe lahko ne le pooblaščen arhitekt ampak tudi pooblaščen inženir in zahtevo, da naj ministrstvo napačni odgovor na vprašanje upravne enote umakne s svoje spletne strani. Z odgovorom se ne strinjamo. Aktivnosti za zaščito interesov članov IZS so v teku.

V prejšnji številki revije smo objavili odziv matične sekcije gradbenih inženirjev (MSG) na odgovor Ministrstva za okolje in prostor (MOP) na vprašanje upravne enote o tem, kdo je lahko vodja projekta in kdo vodja nadzora v primeru novogradnje stanovanjske stavbe? MOP je v odgovoru, objavljenem na spletni strani, zapisalo, da je to lahko le pooblaščen arhitekt. Stališče MSG je bilo posredovano MOP skupaj z zahtevo, da MOP sporno tolmačenje umakne s spletne strani in o umiku obvesti vse upravne enote in gradbene inšpektorje.

V odgovor nas je MOP obvestilo, da je sporni odgovor prenovilo v delu, ki se nanaša na vodenje nadzora v povezavi s prevladujočimi deli, medtem ko dela odgovora glede vodenja projektiranja ni spreminjalo iz razloga, "ker je bila diktacija z opredelitvijo prevladujoče stroke glede na namen objekta za odgovornega vodjo projekta že v ZGO-1 in je bilo s strani MOP v zvezi s tem že v času veljavnosti ZGO-1 podanih že več odgovorov z enako vsebino, kot je pojasnjeva tudi v prvem odgovoru".

PRENOVLJENI ODGOVOR MOP**Vprašanj upravne enote:**

Glede na to, da se določi vodja nadzora iz stroke, ki glede na vrsto del (in ne na namen gradnje) prevladuje, nas zanima, ali je lahko nadzornik del za novogradnjo stanovanjske stavbe tudi pooblaščen arhitekt ali le pooblaščen inženirji?

Odgovor se nadomesti z naslednjim:

Ker je diktacija stroke, ki prevladuje, pri opredelitvi vodje projektiranja vezana na namen gradnje, je vodja projektiranja pri stavbah pooblaščen arhitekt. Ker pa Gradbeni zakon stroko, ki prevladuje, pri opredelitvi vodenja nadzora veže na vrsto del, je vodja nadzora lahko tako pooblaščen arhitekt, kakor tudi pooblaščen inženir ali nadzorni inženir, skladno s pridobljenimi pravicami po ZAID.

IZS SE S PRENOVLJENIM ODGOVOROM MOP NE STRINJA

IZS je v fazi priprave nove zakonodaje vseskozi aktivno zastopala interese svojih članov. Tako smo v fazi prve javne razprave o Gradbenem zakonu in Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID) decembra 2015 odbili namen Zbornice za arhitekturo in prostor (ZAPS), da bi pristojnost za vodenje projektiranja, nadzora nad gradnjo in vodenje gradnje vseh vrst stavb pristala v izključnih rokah pooblaščenih arhitektov. Uspeli smo, da je bilo iz ZAID črtano sporno besedilo. Sledila so usklajevanja novih besedil, pri čemer sta si ZAPS in MOP prizadevala, da bi pristojnost nad vrstami objektov vnaprej taksativno razdelili med pooblaščen arhitekta in pooblaščen inženirje. Določili za vodjo nadzora in vodjo gradnje smo uskladili. Zaradi močno razhajajočih se stališč vseh treh strani glede vodje projekta za stavbe – IZS si je pri tem prizadevala, da bi si vodja projekta po lastni presoji izbral investitor izmed pooblaščenih arhitektov in pooblaščenih inženirjev – je MOP nazadnje od te namere odstopil in v

zakonu za vodjo projekta zapisal diktacijo, ki je v njem tudi danes, ki je za člane IZS tudi v celoti sprejemljiva. Takratni predsednik UO MSG, je kot član UO IZS s takim določilom soglašal. Vsa tri določila (o vodji projekta, vodji nadzora in vodji gradnje) terjajo interpretacijo od primera do primera, tako kot je to bilo v ZGO-1, saj so objekti različnih vrst in namena uporabe (določila jih je Uredba o razvrščanju objektov), zakon pa ločuje tudi več vrst gradenj (novogradnja, rekonstrukcija, vzdrževanje, odstranitev, sprememba namembnosti).

AKTIVNOSTI ZA ZAŠČITO INTERESOV ČLANOV IZS SO V TEKU

V zvezi s problematičnimi interpretacijami MOP, ki pooblaščenim inženirjem odvezemajo pridobljene pravice, si bosta MSG in IZS aktivno prizadevala, da se sporni odgovor MOP za začetek odstrani z njihove spletne strani, v nadaljevanju pa poišče za pooblaščen inženirje zadovoljivo in sprejemljivo rešitev. Predsednik UO MSG in generalna sekretarka sva se na to temo sestala z ZAPS 23. 11. 2018. S pogovori bomo nadaljevali. Cilj je pripraviti skupen predlog rešitve in ga predložiti MOP v obliki predloga za spremembo Gradbenega zakona (GZ). 7. 12. 2018 se je sestala delovna skupina MSG, ki jo je 23. 11. 2018 ustanovil zbor MSG. Predsednik UO MSG sem za sestanek zaprosil ministra Jureta Lebna. UO MSG je na seji 11. 12. 2018 podprl pobudo gradbene iniciative glede upravnega spora ter vključitev odvetniške družbe in bo za to zagotovil finančna sredstva iz dejavnosti MSG. O dogajanjih vas bomo obveščali. ■

Odgovor MOP:

<http://www.izs.si/izpostavljena-novica/mop-vodja-nadzora-za-stavbe-je-lahko-tudi-pooblaseni-oz-nadzorni-inzenir-2450/>

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

SPLOŠNIH POGOJEV ZAVAROVANJA
ODGOVORNOSTI PO 14. ČLENU ZAID ŠE NI

mag. PI Vinko VOLČANJK, univ.dipl.inž.el.

Predsednik UO MSE in Vodja projektne skupine IZS za zavarovanje

Sprejetjem novega zakona ZAID je zakonodajalec podal temeljna izhodišča za sklenitev zavarovanj pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju ali tretji osebi v zvezi z opravljanjem arhitekturne in inženirske dejavnosti. S tem pa splošni pogoji zavarovanja, ki jih bodo ponujale zavarovalnice, še niso v celoti določeni. Določitev splošnih pogojev zavarovanja je v teku. Ker pa dogovarjanje med Slovenskim zavarovalnim združenjem, Ministrstvom za okolje in prostor in zbornicami (IZS, ZAPS, GZS-ZSIN) poteka počasi, navkljub prvotnemu cilju, ni mogoče realno pričakovati, da bodo splošni pogoji zavarovanja po 14. členu ZAID na voljo do konca leta.

DEFINIRANJE IZHODIŠČ

Imenovana je bila projektna skupina IZS za zavarovanje odgovornosti, ki je zadolžena, da s Slovenskim zavarovalnim združenjem (SZZ) uskladi smernice o urejanju obveznega zavarovanja odgovornosti po določenih ZAID.

Projektna skupina je na delovnem sestanku 23. 10. 2018 določila osnovne usmeritve in zahteve, predvsem pa je izpostavila bistveno zahtevo, da morajo biti vse pogodbe skladne z določili in namenom zakona.

Problematika je namreč pomembna, saj se je v praksi izkazalo, da danes dejavnost pooblaščenih inženirjev in arhitektov praktično skorajda ni zavarovana in da so zavarovalnice v bistvu zavajale zavarovance (in investitorje) s sklepanjem vsebinsko močno okrnjenih pogodb. Namen določil ZAID je popraviti današnje razmere.

USKLAJEVANJE IZHODIŠČ IN VSEBIN

Dne 12. 11. 2018 je na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP) potekal sestanek z namenom uskladitve osnutka vzorčnih pogojev zavarovanja. Poleg predstavnikov MOP in IZS so bili na sestanku s SZZ prisotni še predstavniki ZAPS, GZS in nekaterih večjih zavarovalnic.

Na sestanku so bila predstavljena stališča in mnenja udeležениh strank, pri čemer je MOP potrdil izhodiščno stališče IZS, da nobeno dejanje zavarovanca (inženirska storitev) ne sme in ne more biti izločeno, razen v primeru naklepa in hudo malomarnosti.

Zato je bilo definirano pravilo, da "Zavarovalnica v okviru zavarovanja poklicne odgovornosti pooblaščenih arhitektov in inženirjev krije škodo zaradi zahtevkov, ki jih

investitor ali tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi strokovne napake pri opravljanju poklicnih nalog, ki spadajo v okvir opravljanja arhitekturne in inženirske dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost." Šele v nadaljevanju se smejo navesti morebitne izključitve.

Sprejet je bil tudi pomemben sklep: "Pravni subjekt zavarovanja odgovornosti je pravni subjekt kot nosilec arhitekturne in inženirske dejavnosti skladno z ZAID."

Na sestanku so bila obravnavana tudi vprašanja, ki so poleg samih vsebin zavarovanja prav tako bistvena, na primer:

- časovna omejitev uveljavljanja zahtevkov po poteku trajanja zavarovanja,
- možnost sklenitve kritja zavarovanja po poteku trajanja zavarovanja tudi v primeru zamenjave zavarovalnice,
- določitev minimalnega časa in možnosti podaljšanja zavarovanja na deset let, kolikor je potrebno kritje iz naslova solidnosti gradnje po Obligacijskem zakonu,
- dopustitev in definiranje maksimalne odbitne franšize,
- odprta je bila problematika kontrole veljavnosti zavarovanja odgovornosti v primeru škodnega primera, saj se ta v škodnem primeru lahko ugasne.

SZZ naj bi na osnovi sklepov in razprave pripravila dopolnjen osnutek vzorčnih pogojev zavarovanja do 15. 12. 2018, kar bo predmet naknadnih usklajevanj.

PRIČAKOVANJA

Vsekakor bo potrebno temeljito preučiti nadaljnji predlog Slovenskega zavarovalniškega združenja, saj so interesi zavarovalnice drugačni od interesa zavarovanca. Cilj zakona je zavarovati pooblaščenega inženirja in arhitekta, sočasno tudi investitorja v primeru nastanka škode. Seveda pa lahko v primeru prevelikih zahtev v cilju zaščite dela inženirja pride do nesorazmerno visokih premij. Zato gre za izjemno občutljivo vsebino, ki ne bo mogla zadostiti vsem interesom, posledično bodo nekatere vsebine prepuščene posameznim primerom. Torej tudi po vzpostavitvi usklajenih zavarovalnih smernic bodo še vedno vsebine, ki bodo v veliki meri prepuščene odnosu zavarovalnica – zavarovanec (in s svojimi zahtevami po vsebini in trajanju zavarovanja tudi investitorja). Z njimi bodo udeležene stranke do potankosti dorekle vsebino, izjeme, premije. ■

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

PRIČETEK IZVAJANJA
REDNIH STROKOVNIH
NADZOROV V LETU 2019Helena Vidic Bizjak, univ.dipl.prav.
Svetovalka za pravne zadeve
inmag. PI Marjan HUDEJ, univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.
Predsednik strokovnega sveta

V septembrski številki revije IZS. NOVO smo vas seznanili z namenom strokovnega nadzora nad delom pooblaščenih in nadzornih inženirjev, ki ga je naša zbornica dolžna izvajati po Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti, predstavili smo vam, kaj je predmet nadzora, kakšne vrste nadzorov je zbornica dolžna opravljati in po kakšnem postopku. Tokrat vas obveščamo o nadaljnjih aktivnostih zbornice za vzpostavitev izvajanja strokovnega nadzora in o datumu pričetka izvajanja nadzorov.

Upravni odbor IZS je skladno z določili Statuta IZS in Splošnega akta o strokovnem nadzoru nad delom pooblaščenih inženirjev (oba sta bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 37/18 dne 1. 6. 2018) imenoval Strokovni svet in nabor članov nadzornih komisij.

Strokovni svet vodi, usklajuje in nadzoruje delo nadzornih komisij, ki izvajajo strokovni nadzor nad delom pooblaščenih inženirjev, ter izvaja druge naloge skladno z zakonom, akti zbornice, statutom in sklepi upravnega odbora zbornice. Strokovni svet sestavlja po en predstavnik vsake stroke oziroma področja dela pooblaščenih inženirjev, ki ga določa zakon, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Člane strokovnega sveta imenuje upravni odbor zbornice na predlog upravnih odborov matičnih sekcij. Predsednika strokovnega sveta imenuje upravni odbor zbornice.

Nadzor nad delom pooblaščenega/nadzornega inženirja izvaja nadzorna komisija, ki jo imenuje predsednik strokovnega sveta.

Strokovni svet bo v decembru dokončal navodila za delo nadzornih komisij z ustreznimi prilogami (obrazci).

Člani nadzornih komisij so pred pričetkom dela dolžni podpisati izjavo o varovanju vseh podatkov, ki jih pridobijo

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

ZBIRANJE KREDITNIH TOČK SE PRIČNE S 1. 1. 2019

Polona OKRETIČ, univ.dipl.zgod. in soc.kult.
Svetovalka za javna pooblastila

Polona OKRETIČ

tekom nadzora in ki predstavljajo osebni podatek ali poslovno skrivnost; prav tako pa se njihova nepristranskost zagotavlja z institutom izločitve v primeru okoliščin, ki bi lahko vplivale na nepristranskost člana nadzorne komisije.

S tem bodo izpolnjeni pogoji za začetek izvajanja rednih strokovnih nadzorov v letu 2019.

Več o strokovnem nadzoru si lahko preberete v Splošnem aktu o strokovnem nadzoru nad delom pooblaščenih inženirjev (Uradni listi RS, št. 37/18, z dne 1. 6. 2018, knjižica Predpisi IZS 2018, spletna stran IZS).

STROKOVNI SVET

Predsednik

dr. Marjan HUDEJ,

univ.dipl.inž.rud. in geotehnol. (RG)

ČLANI

Jelenko AČANSKI,

univ.dipl.inž.grad. (G)

mag. Marko SMOLE,

univ.dipl.inž.el. (E)

Marij TROJAR,

univ.dipl.inž.str. (S)

dr. Darko DREV,

univ.dipl.inž.kem.inž. (T)

Andrej SRNA,

univ.dipl.inž.str. (PV)

Samo LENARČIČ,

univ.dipl.inž.geod. (Geo)

Seznamna sta dostopna na povezavah:

<http://www.izs.si/strokovni-nadzor/strokovni-svet/>

<http://www.izs.si/strokovni-nadzor/seznam-clanov-nadzornih-komisij/>

Obveščamo vas, da se s 1. 1. 2019 prične zbiranje kreditnih točk v skladu s Splošnim aktom o stalnem poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev (Ur.l. RS št. 37/18). Določila akta veljajo za pooblaščenec in nadzorne inženirje, ne veljajo pa za vodje del. Pooblaščenec in nadzorni inženirji morajo v letu 2019 zbrati najmanj šest kreditnih točk, od tega najmanj tri točke iz obveznih vsebin, določenih v Letnem programu poklicnega usposabljanja. Pri tem se upoštevajo tudi točke evidentirane v letu 2018. Letni program je objavljen na spletni strani IZS v rubriki **Izobraževanja in podrubriki Stalno poklicno usposabljanje**.

S 1. 6. 2018 se je pričel uporabljati Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), z 2. 6. 2018 pa zbornični Splošni akt o stalnem poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev (Splošni akt), sprejet na podlagi ZAID, ki določa področje, obseg, pogoje in postopke za točkovanje, spremljanje, potrjevanje in evidentiranje stalnega poklicnega usposabljanja pooblaščenih in nadzornih inženirjev, ki so vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri Inženirski zbornici Slovenije.

Splošni akt določa, da se morata pooblaščenec in nadzorni inženir usposablјati na področju svojih poklicnih nalog in **na leto pridobiti najmanj šest (6) kreditnih točk**. Upravni odbor IZS je na decembrski seji določil, da mora pooblaščenec/nadzorni inženir v letu 2019 vsaj **tri (3) kreditne točke pridobiti s področja obveznih vsebin, ki jih določa Letni program poklicnega usposabljanja** (Letni program), medtem ko si ostale tri (3) točke inženir lahko pridobi iz vsebin po lastni presoji, a relevantnih za opravljanje njegovih poklicnih nalog po ZAID. Istočasno je **določil obvezne vsebine Letnega programa**.

Tokratni številki revije IZS.NOVO sta priloženi **dve zgibanki**. V prvi so objavljene **obvezne vsebine Letnega programa za leto 2019**, v drugi pa **ponudba izobraževanj**,

$$\sum_{2019} KT_i \geq 6$$

$$\sum_{2019} KT_{i\text{-obvezna}} \geq 3$$

ki jih bo v 2019 organizirala IZS v okviru svoje Akademije za izobraževanje. Nekatere obvezne vsebine Letnega programa so enake za vse stroke, druge so specifične za posamezne stroke, zato bodite na to posebej pozorni.

Na spletni strani IZS bodo v rubriki **Izobraževanja** s 1. 1. 2019 objavljene tri stvari:

- letni program poklicnega usposabljanja z naborom obveznih vsebin za 2019, med katerimi lahko izbirate in nabirate potrebno število treh kreditnih točk iz obveznih vsebin (<http://www.izs.si/izobrazevanja/letni-program/>),
- seznam usposabljanj s področja obveznih vsebin, ki jih organizirajo IZS, strokovna in interesna združenja ter druge organizacije, s številom priznanih kreditnih točk za udeležbo (<http://www.izs.si/izobrazevanja/seznam-usposabljanj/>),
- ponudba izobraževanj, ki jih bo v 2019 organizirala IZS v okviru svoje Akademije za izobraževanje (<http://www.izs.si/izobrazevanja/izobrazevanja-izs/koledar-izobrazevanj-izs/>).

Obdobje zbiranja kreditnih točk v okviru stalnega poklicnega usposabljanja pooblaščenih/nadzornih inženirjev se prične s 1. 1. 2019, pri čemer se upoštevajo tudi kreditne točke pridobljene in evidentirane na izobraževanjih v letu 2018.

Vabimo vas, da se nam pridružite na zborničnih izobraževanjih tudi v letu 2019.

Srečno! ■

Geodetske storitve

GEODETSKE STORITVE: POMEMBNE SPREMEMBE IN NOVOSTI V LETU 2019

PI Matej KOVAČIČ, univ.dipl.inž.geod.
Predsednik UO MSGeo

Konec leta 2018 so bile oz. v začetku leta 2019 bodo uveljavljene številne spremembe na področju izvajanja geodetskih storitev zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin, ki so posledica izvajanja zakonskih sprememb sprejetih v zadnjem obdobju. V nadaljevanju bomo podrobneje izpostavili le nekatere. Priprava nanje se je začela že kar nekaj let nazaj.

PREHOD NA NOV KOORDINATNI SISTEM

Zagotovo lahko na prvo mesto med bližajočimi se spremembami pri izvajanju geodetskih storitev in uporabi prostorskih podatkov geodeti uvrstimo prehod na nov koordinatni sistem s katerim se Slovenija povezuje v enoten evropski koordinatni sistem. Povezljivost in medopravilnost prostorskih podatkov med članicami EU se bo s tem bistveno izboljšala.

Konec leta 2006 je začel veljati Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN); uvedel je nov horizontalni državni koordinatni sistem, predpisana je bila obveza, da morajo biti po 1. 1. 2008 za vse spremembe v zemljiškem katastru določene zemljiškokatastrske točke tudi v novem koordinatnem sistemu. V letu 2007 je bilo vzpostavljeno omrežje stalnih GNSS postaj, imenovano SIGNAL, ki je omogočalo izvajanje geodetskih meritev v novem koordinatnem sistemu z nekaj centimetrovsko natančnostjo. Vsi geodeti, ki smo izvajali geodetske storitve v povezavi z ZEN, smo v letu 2008 začeli svoje meritve izvajati v novem koordinatnem sistemu, vsi podatki v evidencah Geodetska uprava RS (GURS) pa so se še vedno vodili tudi v starem koordinatnem sistemu. Vse naše obdelave podatkov, izdelava elaboratov in priprava ustreznih digitalnih podatkov je bila zaradi zagotavljanja skladnosti podatkov v obeh koordinatnih sistemih zahtevnejša. Vsi smo se takrat spraševali, kdaj bo prišlo do popolnega prehoda, kdaj bo nastopil t.i. Dan "D".

V navodilih iz leta 2007 za geodetsko izmero v novem koordinatnem sistemu je bil Dan "D" definiran kot "Datum prehoda na

nov koordinatni sistem za vse zbirke, ki jih vodi in vzdržuje GURS. Predviden datum prehoda je leto 2010". Več kot deset let čakanja na dan D je bilo dolgih in po zadnjem obvestilu bo transformacija vseh podatkov GURS-a narejena do **22. 1. 2019**. Za vse uporabnike prostorskih podatkov **bo GURS še vse do leta 2021 omogočila pridobivanje podatkov v obeh koordinatnih sistemih**.

Na portalu e-prostor (<http://www.e-prostor.gov.si/zbirke-prostorskih-podatkov/dr-zavni-koordinatni-sistem/>) so zbrane vse informacije, gradiva o novem koordinatnem sistemu, transformaciji prostorskih podatkov, brezplačnih programih za transformacijo in uporabi transformiranih podatkov. Geodetom so bile na jesenskih delavnicah po Sloveniji podane informacije o prehodu na nov koordinatni sistem, za vse ostale uporabnike je bilo organizirano izobraževanje na IZS z naslovom "Transformacija v nov koordinatni sistem – Prostorski podatki z novimi koordinatami?".

Vsem ki se niste udeležili izobraževanja priporočam, da si ogledate **posnetek izobraževanja**, ki je objavljen na spletni strani IZS na povezavi <http://www.izs.si/e-izobrazevanja/e-izobrazevanja/transformacija-v-novi-koordinatni-sistem/>. V njem so na strnjen, poljudno razumljiv način podane vse osnovne informacije glede prehoda na nov koordinatni sistem (D96/TM).

NOV PRAVILNIK IN "TEHNIČNE SPECIFIKACIJE"

Konec novembra 2018 se je začel uporabljati nov Pravilnik o evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru (Ur.l.48/18 in Ur.l.51/18; Pravilnik). Pravilnik prinaša med drugim tudi spremembe glede vsebine in sestavin elaboratov geodetskih storitev.

Matična sekcija geodetov je kar nekaj let intenzivno opozarjala na pomanjkljivosti dosedanje vsebine elaborata, ki ni vsebovala podatkov, ki zagotavljajo ustrezno ponovljivost, rekonstrukcijo in kontrolo elaborata, s čimer ni bila zagotovljena dovolj dobra zaščita izvajalca in tudi ne naročnika.

Matej KOVAČIČ

Pravilnik je na novo uvedel strokovno poročilo, ki ga bo moral vsebovati vsak elaborat. Vsebina strokovnega poročila je glede na vrsto storitve različna, vsebuje pa predvsem poročilo, kateri in kako so bili uporabljeni arhivski podatki pri izvedbi storitve, kako je bila v postopku izvedena geodetska izmera in narejen izračun koordinat.

Na podlagi 8. in 25. člena Pravilnika je bila objavljena priloga, dokument z naslovom "Tehnične specifikacije". Dokument je rezultat več kot eno leto skupnega dela in usklajevanja med GURS, Matično sekcijo geodetov in Združenjem geodetskih izvajalcev. Dokument dosedanje štiri priloge, ki jih je vseboval prejšnji Pravilnik, združuje v en dokument, ki podrobneje določa vsebino posameznih sestavin elaboratov geodetskih storitev in izmenjevalnih formatov za evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru.

Skupaj s tehničnimi specifikacijami je bil objavljen tudi **primer elaborata geodetske storitve**, katerega vsebina je skladna z novim Pravilnikom in Tehničnimi specifikacijami. Tehnične specifikacije predstavljajo prepotreben dokument (pravila stroke), ki na enem mestu vsebuje vse informacije glede vsebine elaboratov. Zagotovo bodo pravila zagotavljala kakovostnejše in poenotene izdelke geodetskih storitev. Spremembe dokumenta bodo v prihodnosti verjetno na podlagi izkušenj iz prakse nujne in bodo bistveno enostavnejše, kot pa spreminjanje Pravilnika. Nova verzija se bo ob enomeščni predhodni najavi objavila na spletni strani GURS ob soglasju Matične sekcije geodetov in Združenja geodetskih izvajalcev.

Kljub temu, da se je začel Pravilnik zakonsko uporabljati 22. 11. 2018, smo se dogovorili, da se obe spremembi (prehod na nov koordinatni sistem, uporaba Tehničnih specifikacij) začeta uporabljati istočasno, tako da nimamo v kratkem času dveh sprememb digitalnih izmenjevalnih formatov. Nova sprememba izmenjevalnih formatov bo začela veljati 22. 1. 2019, medtem ko je za vsebino elaborata ("na papirju") bilo

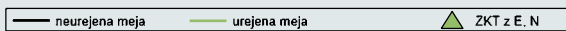

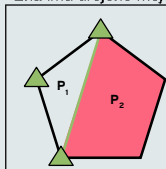
Prikaz starega (sivo) in novega koordinatnega sistema na območju Pirana.

POSEBNI PRIMERI IZRAČUNA POVRŠIN

Posebni primeri, ki nastanejo po izvedeni geodetski storitvi, ki nimajo urejenih vseh delov meje so:
 Legenda:

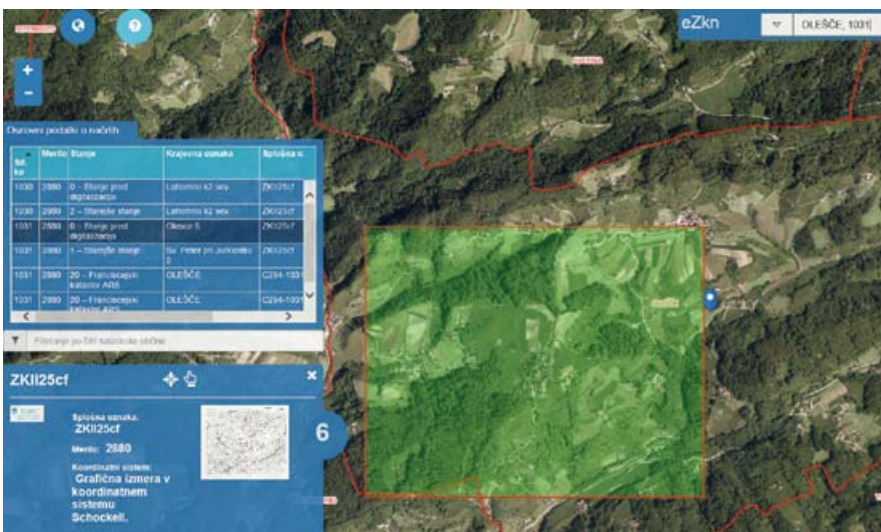

- Pri parcelaciji prvotne parcele (površina P), ki ni imela urejenih mej, sta nastali dve novi parceli. Ena ima urejeno mejo (zelen obod), druga pa ima urejen le del meje (rdeča šrafura).

Površina P₁ je izračunana iz E, N koordinat ZK točk. Površina novo nastale parcele (P₂), ki nima urejene meje, se izračuna tako, da površini prvotne parcele (P) odštejemo površino nove parcele (P₁), ki ima urejeno mejo, po formuli: $P_2 = P - P_1$
 Oznaka načina izračuna površine: P₁...TM, P₂... R.

Izsek iz Tehničnih specifikacij

Prikaz vpogledovalnika arhivskih katastrskih načrtov

dogovorjeno še daljše prehodno obdobje; tiskana vsebina elaborata mora biti v popolnosti usklajena z novimi pravili za vse zahteve, ki bodo oddani po 1. 4. 2019.

SPLETNI PREGLEDOVALNIK ARHIVSKIH KATASTRSKIH NAČRTOV

Podatki iz zbirke listin (posamezni postopki) so v večini primerov skenirani in so že dlje časa izvajalcem dosegljivi v digitalni obliki. Kar nekaj časa pa smo opozarjali na problem dostopa do arhivskih katastrskih načrtov, ki so v večini primerov večjih formatov in niso bili prosto dosegljivi. Za vsako posamezno storitev se je bilo potrebno posebej dogovarjati z lokalno geodetsko

pisarno, kako prevzeti te podatke, za še starejše načrte pa je bilo potrebno zelo neprijazno iskanje po digitalnem Arhivu RS.

Pregledovalnik enostavno omogoča vpogled, iskanje in prenos digitalnih arhivskih načrtov GURS in (za starejše načrte) iz Arhiva RS. Geodeti potrebujemo te podatke pri vsakodnevem delu za analizo in pripravo za izvedbo postopkov, prepričan pa sem, da bodo z veseljem koristili zelo prijazen in enostaven pregledovalnik tudi ostali. ■

Spletni pregledovalnik arhivskih katastrskih načrtov, dostop do pregledovalnika je prosto dosegljiv na naslovu:

<https://gis.gov.si/ezkn/>

Želeli ste izvedeti

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

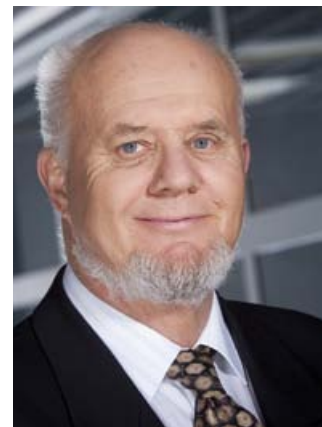
❓ Zanima me, ali se lahko po trenutno veljavni zakonodaji in veljavnih predpisih vgrajuje v objekte (projektira) električna peč za centralno ogrevanje? Kot npr. Vaillant Eloblock 8kW, za ogrevanje stanovanjsko-poslovne novogradnje (talno ogrevanje)? V starejših različicah energetskega zakona sem zasledil, da je prepovedano, v novejših nisem zasledil tega. Kako se do zadeve opredeliti v načrtu PID, če zadeve ni dovoljeno vgrajevati (projektirati), a jo je investitor vseeno vgradil?

Do vprašanja (ne)dovoljevanja električnega ogrevanja se PURES in iz njega izhajajoča TSG-1-004 ne opredeljujeta. Kot se tudi ni do tega vprašanja opredeljeval že prejšnji PTZURES - Pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah (Ur.l.RS, št. 42/02), ki je svojem 30. členu z dnem uveljavitve razveljavil člene 2. do 10. Pravilnika o racionalni rabi energije pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode (Ur.l.SRS, št. 31/84). V času veljavnosti PTZURES je pomenilo, da je pravilnik iz leta 1984 v preostalem delu ostal še vedno v veljavi. Poglavlje IV. tega pravilnika pa se je opredeljevalo ravno do vprašanja uporabe električne energije za ogrevanje in pripravo tople vode. Namreč, 23. člen je praviloma dovoljeval uporabo električne energije samo za "dopolnilno ogrevanje", kot "osnovno ogrevanje" pa v primerih, "kjer ni možna uporaba primarnega energetskega vira za ogrevanje". 25. člen opuščene pravilnika je še navajal, "če se električna energija uporablja za osnovno ogrevanje, je praviloma treba uporabljati termoakumulacijske peči (TA) ali toplotne črpalke (TČ)". Samo za prostore s površino manjšo od 5 m² pa je dovoljeval uporabljati "električne peči za neposredno ogrevanje". Skratka, pravilnik iz 1984 je bil tisti, ki je prepovedoval električno ogrevanje, ki pa se je med inženirji očitno "močno prijel". Kot povedano, sedanji PURES se do vprašanja električnega ogrevanja ne opredeljuje. Se pa opredeljuje do priprave porabne tople vode v 7. poglavju TSG-1-004, ki pravzaprav prepoveduje uporabo električnega ogrevanja za njeno pripravo v stanovanjskih stavbah. Kot je potrebno tudi izpolniti tudi 16. člen PURES, ki se nanaša na doseganje "učinkovitosti" in rabe OVE. Je pa pri ogrevanju nujno opozoriti na Lokalne Energetske Koncepte (LEK), na podlagi katerih se sprejemajo različni odloki, ki zapovedujejo OBVEZNO rabo energije v stavbah. Če ste kljub vgradnji električnega kotla izpolnili zahteve PURES iz 16. člena in morebitne zahteve LEK, potem je vse v redu, sicer ne.

Gradbena in prostorska zakonodaja

ZDRUŽENI POSTOPEK ZA PRIDOBITEV DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA IN CELOVITEGA DOVOLJENJA PO ZUREP-2

PI Ivan LEBAN, univ.dipl.inž.el.
Član UO MSE

Ivan LEBAN

Praksa je že pred skoraj desetimi leti pokazala, da so dotedanji zakoni (ZUREP, ZPNačrt) za postopke pridobitve državnega prostorskega načrta neustrezni, saj je bilo v praksi potrebno upoštevati še vrsto sprememb in pojasnil. Zato se je leta 2010 za ta namen pripravil poseben zakon in sicer Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP) s pripadajočo Uredbo o vrstah prostorskih ureditev državnega pomena. Že ob sprejemanju ZUPUDPP so se pojavile ideje o nadaljevanju postopka pridobitve državnega prostorskega načrta s postopkom pridobitve gradbenega dovoljenja v istem zakonu, saj se nekateri postopki in dokumentacije v obeh postopkih (pridobitve državnega prostorskega načrta in gradbenega dovoljenja) podvajajo. Te ideje pa so bile takrat zavrte, saj bi bilo potrebno predelati kar nekaj tedaj veljavnih zakonov. V lanskem letu je bil sprejet ZUREP-2, ki je združil vse dotedanje zakone s tega področja, tudi ZUPUDPP. Z njim se je, tudi ob postavljeni osnovni tezi o združevanju in poenostavitvah postopkov, pripravil postopek, v katerem se lahko sočasno pridobi državni prostorski načrt in gradbeno dovoljenje.

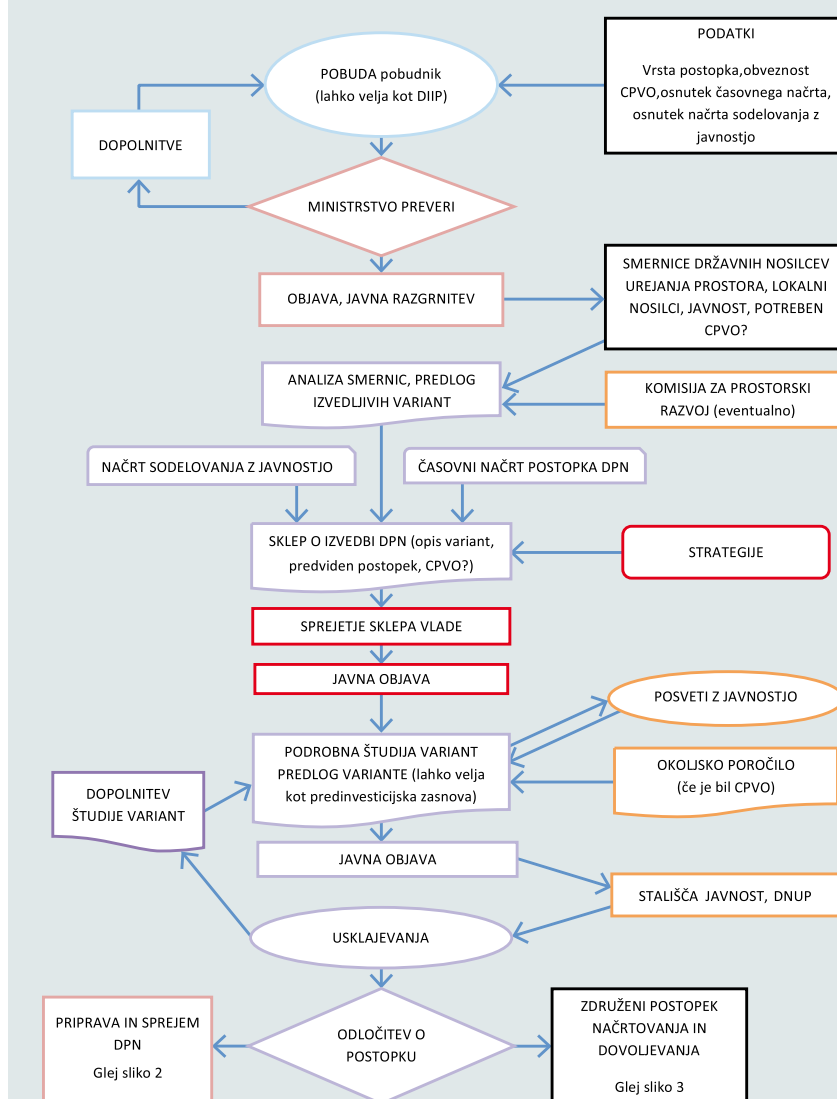
KAKO JE ZAMIŠLJEN POSTOPEK?

Sam postopek pridobivanja državnega prostorskega načrta (DPN) in gradbenega dovoljenja (GD) je zamišljen na dva načina. Oba načina pa imata skupni začetni del.

Prvi mogoč način je postopek, ki se konča (kot doslej) z objavo DPN. Ta postopek je namenjen objektom, ki običajno še nimajo investitorja, ali pa gre za strateško pridobitev prostora (izkazana javna korist), ne pa še tudi za graditev. Postopek se lahko v času veljavnosti DPN nadaljuje v postopek pridobitve GD, ki ga predpisuje Gradbeni zakon (GZ), vključno z zahtevami po Zakonu o varstvu okolja (ZVO-1).

Drugi mogoč način je postopek (združeni postopek), s katerim se pridobi celovito dovoljenje, to je DPN in GD.

Slika 1: SKUPNI DEL POSTOPKA

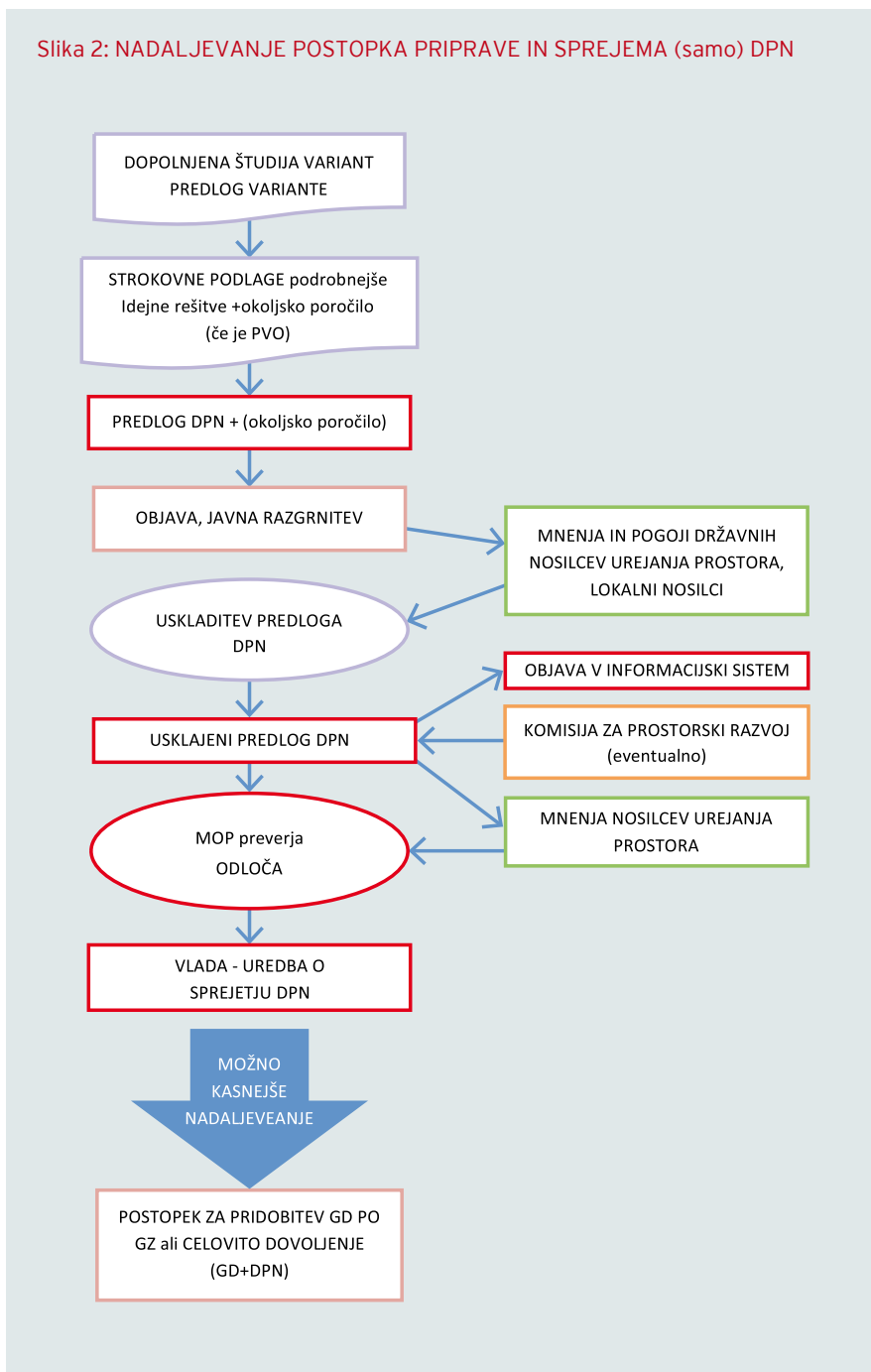

Da ne bi opisovali, sta postopka prikazana na naslednjih štirih slikah.

Na sliki 1 je prikazan del postopka, ki je skupen za oba načina. Ta se prične s pobudo za izdelavo DPN, se nadaljuje z analizo smernic, načrtom sodelovanja z javnostjo,

sklepom o izvedbi DPN, ki ga sprejme vlada in konča z odločitvijo, po katerem postopku se bo ta skupni del nadaljeval. V tem delu sta pomembna najprej osnovni prikaz možnih variant in kasneje še študija variant s predlogom najustreznejše variante.

Slika 2: NADALJEVANJE POSTOPKA PRIPRAVE IN SPREJEMA (samo) DPN

Postopek za primer, da smo se odločili le za pridobitev DPN, je prikazan na sliki 2. Po odločitvi nadaljujemo s pripravo predloga DPN, ki je osnovan predvsem na dopolnjeni študiji variant s predlogom najustrežnejše variante ter okoljskem poročilu. Po pregledu predloga in sodelovanju javnosti ter dopolnitvah, sledi vladno sprejetje DPN.

V kolikor se odločimo za uporabo **združenega postopka** s ciljem pridobitve celovitega dovoljenja (DPN in GD), je postopek drugačen in je prikazan na sliki 3. Ta po izvedenem skupnem delu postopka (po sliki 1) preide v postopek izbora najustrežnejše variante na podlagi dopolnjene študije variant. Varianto izbere vlada. Nato sledi postopek priprave dokumentacije za izdajo celovitega dovoljenja, prikazan na sliki 4. Ta sledi od pobude za izdelavo

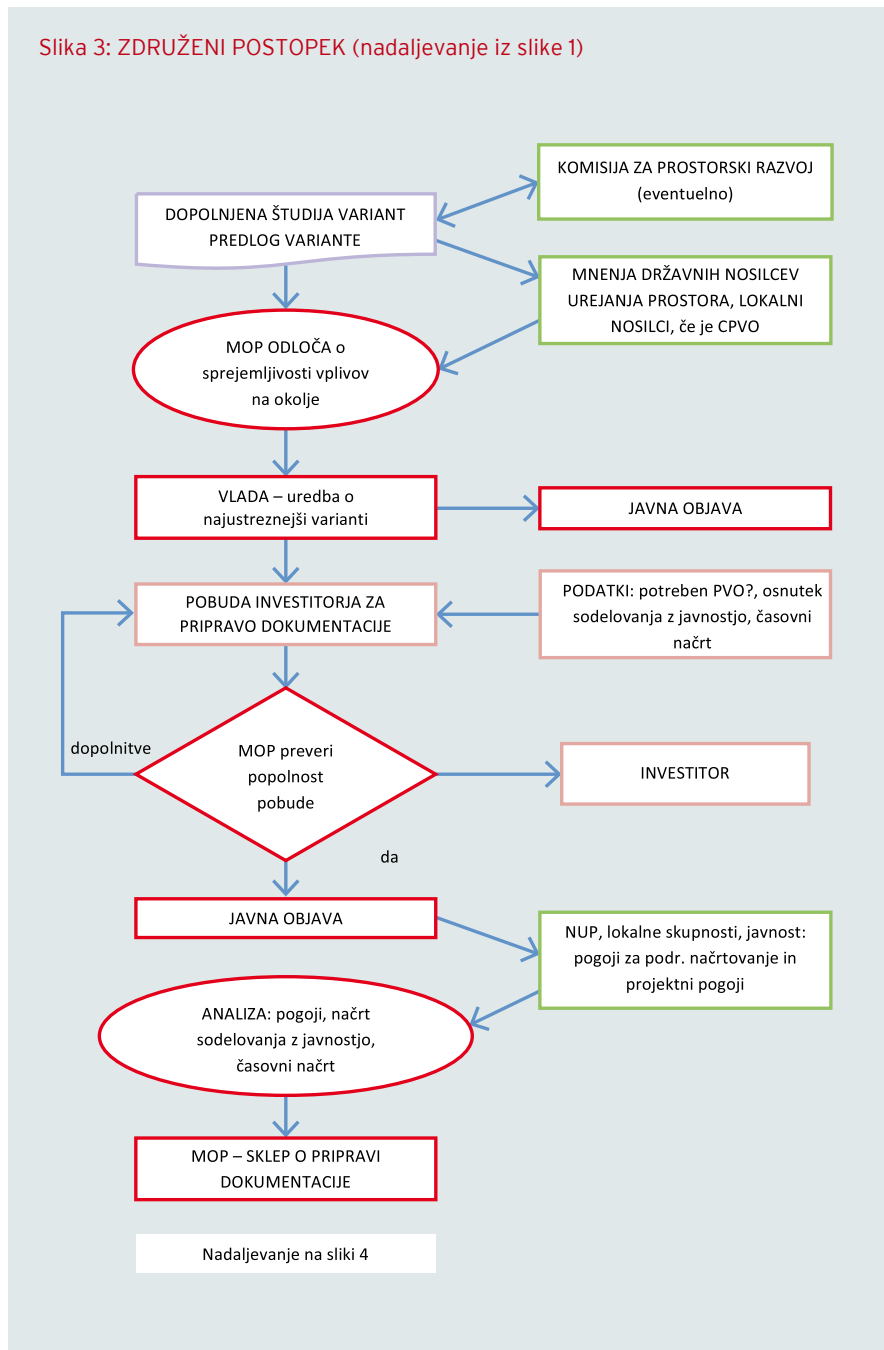
dokumentacije, preko pogojev nosilcev urejanja prostora, analize pogojev, sodelovanja javnosti, sklepa o pripravi dokumentacije in njena priprava. Tukaj so vključene projektne obdelave, ki jih zahteva GZ. S celotno dokumentacijo je seznanjena javnost, daje nanjo pripombe, izdelava se dopolnitve, pripravi predlog celovitega dovoljenja, ki se zaključi s tem, da vlada izda celovito dovoljenje.

NEKAJ MISLI O POSTOPKIH

Postopki kažejo, da bosta oba načina zelo zapletena, vsaj tako kot po starem zakonu in relativno dolga. Edina prednost je v celovitem dovoljenju, ki pa le v enem delu združuje postopke po prostorski, gradbeni in seveda tudi okoljski zakonodaji (ZUreP-2, GZ, ZVO-1). Prav ti deli pa so v samem

zakonu nenatančno zapisani, sklicujejo se na ostala dva zakona in dopuščajo različne razlage, kaj od kod privzeti, kaj bi lahko bile skupne podlage in podobno. Zanimivi sta dve pomanjkljivosti. Prva je ta, da ta postopek pridobivanja (tudi) GD v GZ sploh ni omenjen. Druga pa, da se pri združenem postopku navaja: "dokumentacija ima naslednje sestavne dele: - del, ki bo na podlagi celovitega dovoljenja imel učinek DPN, - del, ki bo podlaga za odločanje o vsebini gradbenega dovoljenja, - poročilo o vplivih na okolje, če je v združenem postopku treba izvesti presojo vplivov na okolje". Torej gre nekako za dokumentacijo iz treh zakonov, ki nikjer ni podrobneje definirana in pojasnjena, sploh njeno povezovanje in možnost skupnih podlag.

Slika 3: ZDRUŽENI POSTOPEK (nadaljevanje iz slike 1)

Zelo problematično je tudi vsaj petkratno preverjanje posameznih stopenj postopka pri javnosti. Kako doseči, da se ne bo na pripombe, ki so že bile obdelane in odgovorjene, ponovno odgovarjalo, da se ne bodo na vsaki stopnji javljale nove pripombe, ki bodo rušile konceptualne rešitve? Odgovor na vprašanje, zakaj je tako zapleteno, je vedno: "zahteve Evrope". Vemo pa, da gre ponekod v naši okolici lahko hitreje, pa tudi pri nas smo ob politični volji že kaj (celo pretirano) skrajšali. Zato bi bilo vredno razmišljati, ali se lahko kašen korak (več ali manj formalen) izpusti.

Vsekakor pa se bo tudi pridobitev celovitega dovoljenja kot doslej merila v letih.

PROJEKTNE PODLOGE

Še skromneje kot samo dokumentacijo opredeljuje zakon potrebne projektne pod-

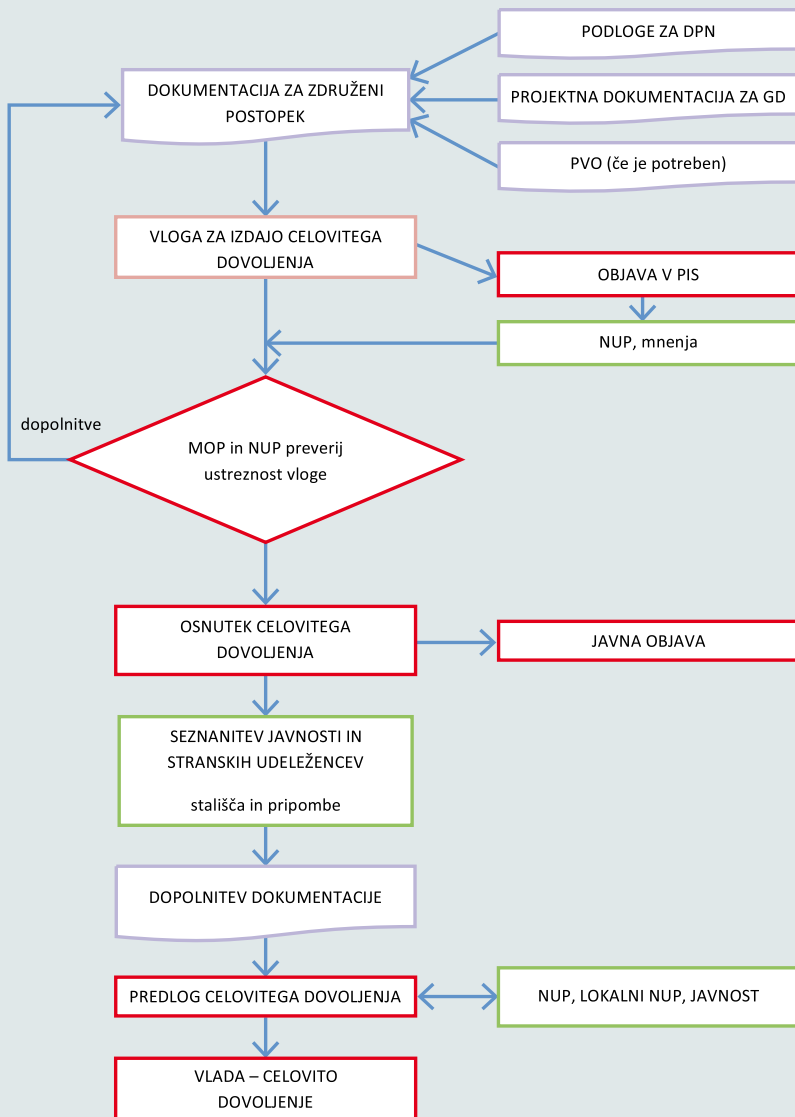
loge v vsaki stopnji dokumentacije, ki jo predpisuje. Seveda je izvirni greh že v nedoločnosti projektne dokumentacije – tako v GZ kot v Pravilniku o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov. Jasno je, da so obdelava in izbira variant ter ocenjevanje uporabe prostora kompleksnejša zadeva, ki ne potrebuje le projektantske podloge, a vendar bi morali vedeti in določiti, katere se kdaj uporabijo.

Tako pri "pobudi za državno prostorsko načrtovanje" ni zapisano, kakšno dokumentacijo se pripravi, govori se le o "podatkih", zakon pa obenem določa, da se "pobuda" lahko šteje tudi kot "dokument identifikacije investicijskega projekta". Iz tega in dosedanjega znanja lahko sklepamo, da bi v tem primeru zadostovala poenostavljena idejna rešitev (ne v variantah).

Pri "analizi smernic" pa zakon že zahteva "predlog izvedljivih variant", kar pomeni, da je za to potrebno izdelati prve osnovne idejne rešitve. Te se v "študiji variant" še dodatno obdelajo do mere, da je mogoče (ob vseh drugih podlogah) odločati o predlogu izbrane variante. Zakon tudi določa, da se "študija variant" lahko šteje za "predinvesticijsko zasnovano". Tudi s te strani je torej potrjeno, da so prava projektna podloga Idejne rešitve.

Ko zakon govori o pripravi predloga DPN, govori celo o "dopoljnjeni študiji variant" in o izdelavi "idejnih rešitev". Tukaj se torej pojavi pojem "idejne rešitve", ki ga formalno ni v nobeni regulativi in smo ga s težavo umestili v predlog zborničnih Pravil stroke, ki podrobneje določajo način izdelave projektne dokumentacije. Torej za izbiro variante so dovolj razdelane "idejne rešitve" (tako zakon) in ne celo deli PZI (kot se ne-

Slika 4: ZDRUŽENI POSTOPEK (nadaljevanje iz slike 4)

upravičeno zahteva ali razume). Dodajmo, da tudi ne vidimo, ali bi lahko rešitev za izbrano varianto imenovali "idejna zasnova" in bi jo uporabljali po namenu iz GZ, ali pa so njene funkcije (projektni pogoji) že vključene v vse poprejšnje postopke (odziv na študijo, sodelovanje javnosti, mnenja nosilcev urejanja prostora)?

Pri dokumentaciji za izdajo celovitega dovoljenja lahko iz stopnjevanja zahtevnosti predvidevamo, da bi bil, izmed projektne dokumentacije, uporabljen lahko le idejni projekt, ozirom razviti idejni projekt. Na ta način dobimo iste projektne podloge (ne pa še celotne dokumentacije), ki jih zahtevajo vsi trije zakoni (GZ, ZUreP-2, ZVO-1).

Novi zakon nič ne govori o navezavi DPN – investicijski program, kar je razlika glede na dosedanji zakon. Očitno pušča to odprto .

ZAKLJUČEK

Novi ZUreP-2 prinaša predvsem pri pridobitvi DPN in celovitega dovoljenja kar precej novosti in kaže želje po "združevanju" postopkov. Šele praksa (posebej v drugem delu združenega postopka) bo pokazala, koliko je zakonu uspelo in ali bodo potrebni popravki. Vsekakor pa bo za praktično delo potrebno nekaj dopolnil ali vsaj uradnih razlag, predvsem v delu, ki nas najbolj zanima. To je v vlogi posameznih delov projektne dokumentacije kot nujnih podlog za vse dokumentacije in predvidene postopke. S tem bi se pravilno umestila tudi vloga pooblaščenih inženirjev, ki morajo biti vsaj nujni sodelavci pri pripravi dokumentacije po tem zakonu. ■

Želeli ste izvedeti

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

Na gradbišču smo izdelovali temeljno ploščo ter v skladu s prejetim PZI armaturnim načrtom položili armaturo, ki jo je nadzor tudi prevzel. Na območju stebrov je zaradi sestave armature, ki ni upoštevala prekrivanja armaturnih mrež ter višin posameznih pozicij armature, zgornja cona padla na nivo predvidenega vrha temeljne plošče. Zaradi omenjenega razloga smo bili primorani dvigniti debelino plošče, da smo zagotovili zadostno debelino zaščitnega sloja armature. S tem ukrepom smo preseglj skupno predvideno količino betona. Zaradi zgoraj navedenega smo pri obračunu naleteli na težave - nadzor in investitor nam ne priznata dodatne količine betona, čeprav je povečanje debeline temeljne plošče po našem mnenju krivda projektanta.

Iz vprašanja ni razvidno, ali je bilo pridobljeno pisno soglasje odgovornega projektanta in nadzora (npr. z vpisom v gradbeni dnevnik) ter investitorja, da se opisana problematika zagotovitve zadostne debeline zaščitnega sloja reši na način z odebelitvijo debeline plošče in s tem večjo porabo betona. Druga varianta bi na primer bila, da bi projektant ustrezno korigiral armaturne načrte. Poleg tega pa je vaša upravičenost za povrnitev stroškov zaradi večje porabe betona odvisna tudi od vaše pogodbe oz. pogodbenih določil (na ključ ali po dejansko porabljenih količinah). Smatramo, da bi bilo potrebno vprašanje upravičenosti dodatnih stroškov razjasniti z nadzorom in investitorjem takoj, ko je obravnavana problematika prišla na dan oziroma ko je bila sprejeta skupna odločitev (izvajalec, projektant, nadzor, investitor), kako reševati ta problem in ne čakati na obračun.

Gradbeni zakon

KAKO JE MOGOČE LEGALIZIRATI OBJEKT IN KAKO ARHITEKTI IN INŽENIRJI PRI TEM SODELUJEMO?

PA Helena KOVAČ, univ.dipl.inž.arh.
Geoplan d.o.o.

Ena od novosti v Gradbenem zakonu (Ur.l. RS št. 61/17 in 72/17-popr.) je možnost legalizacije obstoječega objekta. Ocena je, da je brez gradbenega dovoljenja v naši državi okoli 9.000 objektov. Po ocenah stroke je neskladnih gradenj, torej tistih, zgrajenih neskladno z gradbenim dovoljenjem, med 400 in 450 tisoč. Večino teh primerov, z inšpekcijsko odločbo ali brez, je po novem mogoče spremeniti v legalne objekte z uporabnim dovoljenjem na enega od v Gradbenem zakonu predpisanih načinov. Od 1. junija 2018 naprej bo torej veliko dela za tiste, ki bodo želeli urediti in uskladiti svoje nepremičnine z veljavnimi predpisi, kot tudi za strokovnjake, ki jim bomo pri tem pomagali. Postopki bodo občutno okrepili proračune občin in države, saj bo za marsikatero nepremičnino potrebno (do)plačati komunalni prispevek, v vseh primerih pa bo potrebno plačati nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo prostora.

Gradbeni zakon (v nadaljevanju: GZ) uvaja obveznost pridobitve uporabnega dovoljenja za vse objekte v katerih prebivamo in opravljamo dejavnost. Uporabno dovoljenje je tudi cilj vsake legalizacije. Poleg redne poti pridobitve uporabnega dovoljenja po zakonu obstaja več možnosti:

DOMNEVA IZDANEGA UPORABNEGA DOVOLJENJA

Za vse stavbe zgrajene pred 31. 12. 1967, katerih namembnost ni bistveno spremenjena in so ustrezno evidentirane, velja domneva izdanega uporabnega dovoljenja. Enako velja za objekte gospodarske javne infrastrukture zgrajene pred 25. 6. 1991 ter za objekte s področja obrambe, zaščite in reševanja. Za enostanovanjske stavbe zgrajene skladno z gradbenim dovoljenjem pred uveljavitvijo GZ, če so ustrezno evidentirane, prav tako velja, da imajo uporabno dovoljenje. Upravni organ na zahtevo stranke o tem izda odločbo o uporabnem dovoljenju.

LEGALIZACIJA NESKladNEGA OBJEKTA V OKVIRU DOPUSTNIH ODSTOPANJ OD GRADBENEGA DOVOLJENJA

Investitor objekta, ki je bil zgrajen pred uveljavitvijo GZ in ni skladen z gradbenim dovoljenjem, spremembe pa so znotraj manjših odstopanj, ki jih določa 66. člen GZ, lahko pridobi uporabno dovoljenje. Za pripravo dokumentacije, ki se priloži zahtevku, se uporabijo predpisi, ki so veljali v času gradnje objekta, ali predpisi veljavni v času izdaje uporabnega dovoljenja, kakor je za vlagatelja ugodneje.

LEGALIZACIJA NESKladNEGA OBJEKTA ZUNAJ OKVIROV DOPUSTNIH ODSTOPANJ OD GRADBENEGA DOVOLJENJA, NELEGALNEGA OBJEKTA ALI NESKladNE UPORABE OBJEKTA

Investitor stavbe, ki je zgrajena do grobih gradbenih del pred uveljavitvijo GZ, ali če je gradbeno inženirski objekt že dokončan ter oboje predstavlja nelegalen ali neskladen objekt, ali gre za neskladno uporabo objekta zunaj še dopustnih okvirov po GZ, lahko v petih letih po uveljavitvi GZ objekt legalizira in s tem pridobi uporabno dovoljenje.

Zahtevku s podatki o vlagatelju in objektu, ki je predmet zahtevka, se priloži mnenja in dokumentacijo za legalizacijo.

Dokumentacija za legalizacijo vsebuje:

- ime, naslov ter podpis pooblaščenega arhitekta in inženirja, izdelovalca dokumentacije za legalizacijo,
- zemljiškokatastrski prikaz, če je objekt evidentiran, oziroma geodetski načrt z vrisanim objektom, če ta še ni evidentiran,
- opis objekta, vrsto objekta in pri stavbah ter gradbeno inženirskih objektih klasifikacijsko številko ter navedbo parcelnih števil za zemljiške parcele, na katerih se nahaja objekt,
- razvrstitev objekta glede na njegov namen v skladu s predpisom, ki ureja enotno klasifikacijo vrst objektov glede na njihov namen,

- če gre za nadzemni objekt, najmanj štiri fotografije, ki prikazujejo objekt z vseh strani neba, pri stavbah pa tudi vseh fasad stavbe,
- posnetek obstoječega stanja izvedenega objekta: pri stavbah v merilu 1:100, pri drugih vrstah objektov pa 1:200 (priključki na komunalno opremo, tlorisi, prerezi in pogledi na vse fasade pri stavbah oziroma drugi posnetki, potrebni za prikaz objekta, če gre za gradbeni inženirski objekt), ki ustreza dejanskemu stanju na terenu.

Dokumentacijo za legalizacijo podpiše pooblaščen arhitekt ali inženir iz stroke, ki pri nameravani gradnji glede na namen gradnje prevladuje in je bil v času izdelave dokumentacije za legalizacijo vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice.

Postopek legalizacije poteka tako, da takoj po vložitvi vloge upravni organ odmeri nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo. Do plačila nadomestila se postopek ustavi. Če to ni plačano v 30 dneh po pravnomočni odločbi, se zahtevek zavrne, v nasprotnem primeru se nadaljuje. Upravni organ obvesti pristojno občino za odmero komunalnega prispevka. Legalizacija se odobri, če:

- je objekt skladen z veljavnimi predpisi ali s predpisi, ki so veljali v času začetka gradnje, ki je predmet legalizacije,
- je dokumentacijo za legalizacijo podpisal pooblaščen arhitekt ali inženir, ki je bil v času izdelave dokumentacije vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice ter je njen sestavni del njegova podpisana izjava, da so izpolnjene zahteve po gradbenem zakonu po veljavnih predpisih ali predpisih, ki so veljali v času začetka gradnje,
- so bila pridobljena mnenja mnenjedajalcev, da izvedena gradnja izpolnjuje pogoje po veljavnih predpisih ali predpisih, ki so veljali v času začetka gradnje,
- je bil plačan komunalni prispevek oziroma so bile na drug zakonit način izpolnjene investitorjeve obveznosti v zvezi s plačilom komunalnega prispevka,

Helena KOVAČ

- je izkazana pravica graditi,
- je stavba, ki je predmet zahteve, evidentirana v katastru stavb in objekt gospodarske javne infrastrukture evidentiran v katastru gospodarske javne infrastrukture in

- je zagotovljena minimalna komunalna oskrba objekta.

Pri legalizaciji nezahtevnega objekta ali spremembi namembnosti podpis ter izjava pooblaščenega arhitekta in inženirja nista potrebna.

Pri zahtevku za legalizacijo objekta zgrajenega na kmetijskem zemljišču z bonitetno oceno nižjo od 40, če je občina v predhodni lokacijski preveritvi, odobrila legalizacijo objekta, upoštevanje skladnosti z veljavnimi predpisi ni pogoj za legalizacijo takega objekta.

Z dnem dokončnosti odločbe o legalizaciji se šteje, da objekt ni nelegalen ali neskladen in da ima uporabno dovoljenje.

Objekta zgrajenega po 30. aprilu 2004, če gre za objekt z vplivi na okolje ali objekt, za katerega je obvezna presoja sprejemljivosti, ni mogoče legalizirati.

katastru gospodarske javne infrastrukture, se lahko na zahtevo investitorja, lastnika ali imetnika stavbne pravice izda dovoljenje za objekt daljšega obstoja.

Zahtevku za izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja se priložijo:

- dokazilo o pravici graditi,
- posnetek obstoječega stanja (tloris, prerez in dimenzije objekta, pri stavbah tudi pogled in tlorise vseh etaž z osnovnimi merami prostorov ter seznamom prostorov s površinami),
- dokazilo o plačnem komunalnem prispevku oziroma o tem, da so na drug zakonit način izpolnjene tovrstne investitorjeve obveznosti,
- dokazilo o daljšem obstoju objekta.

Dovoljenje za objekt daljšega obstoja velja pogojno. Na zahtevo vlade ali občine se lahko razveljavi brez odškodninske odgovornosti, če je to potrebno zaradi javnega interesa. Zaznamba pogojne veljavnosti dovoljenja za objekt daljšega obstoja se na podlagi izdanega pravnomočnega dovoljenja vpiše v zemljiški kataster. Lastnik takega objekta ni upravičen od občine zahtevati gra-

KAJ JE TO NADOMESTILO ZA DEGRADACIJO IN UZURPACIJO PROSTORA?

Nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo prostora je globa za črnograditelje. Odmerjena je z odločbo upravnega organa ob vlogi za legalizacijo ali ob izreku inšpekcijskega ukrepa. Če ni mogoče ugotoviti, kdo je investitor oziroma lastnik objekta, jo plača lastnik zemljišča, na katerem se nahaja gradnja.

Višina nadomestila je odvisna od stopnje; ta se ugotovi in vrednoti na podlagi značilnosti območja na katerem se nahaja nedovoljen objekt, na podlagi značilnosti objekta in vrste nedovoljenega objekta.

Sredstva pridobljena z vplačili nadomestil v primeru zahtevnih in manj zahtevnih objektov, ki so v domeni državne inšpekcije, so v višini 50 % prihodek proračuna občine, na katere območju se nahaja nedovoljen objekt, v višini 50 % pa prihodek državnega proračuna.

Sredstva pridobljena z vplačili nadomestil za degradacijo in uzurpacijo prostora v primeru enostavnih in nezahtevnih objektov, ki so v domeni občinske inšpekcije, pa so v celoti prihodek proračuna občine, na katere območju se nahaja nedovoljen objekt.

Podrobnejša merila za izračun višine nadomestila za degradacijo in uzurpacijo, način izračunavanja nadomestila za degradacijo in uzurpacijo ter način njegovega plačila ureja že doslej veljavna Uredba o kriterijih za izračun višine nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora in o načinu njegovega plačila (Ur.l. RS, št. 33/03 s spremembami), ki ji je z Gradbenim zakonom podaljšana veljavnost.

KAKO BOMO ARHITEKTI IN INŽENIRJI LAHKO SODELOVALI PRI POSTOPKIH LEGALIZACIJE?

GZ izrecno določa obvezno potrditev dokumentacije za legalizacijo s strani pooblaščenega arhitekta in/ali inženirja samo pri postopku legalizacije neskladnega objek-

Pooblašчени arhitekti in inženirji bodo ključni pri svetovanju investitorju glede odločitve, kakšne vrste postopek je najbolj primeren in kakšna dokazna dokumentacija bo zadostovala za pridobitev odločbe o legalizaciji.

DOVOLJENJE ZA OBJEKTE DALJŠEGA OBSTOJA

Objekt zgrajen brez gradbenega dovoljenja pred 1. 1. 1998, ki obstaja od tega datuma v enakem obsegu, bistveno enake namembnosti, na istem mestu in je kot stavba evidentirana v katastru stavb, ali kot objekt gospodarske javne infrastrukture v

dnje manjkajoče komunalne opreme, če je objekt zunaj določenega območja komunalnega opremljanja. Objekti daljšega obstoja z dovoljenjem niso nelegalni ali neskladni, kar obenem pomeni, da ima tak objekt v času veljavnosti dovoljenja tudi uporabno dovoljenje.

Prvotna podoba enostanovanjske stavbe, 1984

Stavba pred legalizacijo, 2018

ta zunaj okvirov dopustnih odstopanj od gradbenega dovoljenja, nelegalnega objekta ali neskladne uporabe objekta. V takem primeru podpiše dokumentacijo pooblaščen arhitekt ali inženir iz stroke, ki pri nameravani gradnji glede na namen gradnje prevladuje in je bil v času izdelave dokumentacije za legalizacijo vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice. V ostalih primerih investitorji za izdelavo dokumentacije niso dolžni pooblastiti strokovnjaka. Vendar pa bodo ravno ti ključni pri svetovanju investitorju glede odločitve, kakšne vrste postopek je najbolj primeren, kakšna dokazna dokumentacija bo zadostovala za pridobitev odločbe o legalizaciji. V primeru objektov, ki že imajo inšpekcijsko odločbo, bodo strokovnjaki lahko koordinirali komunikacijo z gradbenim inšpektorjem ali pa pripravljali dokazni material za upravni organ. Upravni organ je namreč samostojen pri odločanju, kaj šteje kot zadosten dokaz pri ugotavljanju datuma nastanka objekta, namembnosti, plačilu obveznosti iz naslova komunalnega prispevka in drugih obveznosti. Tukaj veljajo tako listinski dokazi, kot izjave prič in podobno. Na prvi pogled enostavni postopki lahko postanejo zelo zahtevni in jih bo mogoče speljati samo s pomočjo strokovnjaka – pooblaščenega arhitekta ali inženirja.

PRIMER IZ PRAKSE

Lastniki so pridobili gradbeno dovoljenje leta 1984 za enostanovanjsko hišo. Po izgradnji so jo nelegalno prizidali, nadzidali, skratka iz hiše je nastal penzion s 30 sobami. Stavba je evidentirana v katastru stavb in se že od nastanka uporablja kot gostinski namestitveni objekt. Od te dejavnosti živi cela družina. Objekt je zaradi nelegalne uporabe (in izvedbe) v inšpekcijskem postopku od leta 2015, ko je inšpektor z odloč-

bo odredil, da morajo do 2021 zanj pridobiti uporabno dovoljenje. Lastniki so pristopili k legalizaciji že po Zakonu o graditvi objektov, a te ni bilo mogoče izvesti brez posegov v objekt. Z enim od prizidkov je objekt odmaknjen od vodnega sveta 3 m, namesto najmanj 5 m. Tudi oblika objekta ni skladna s kulturo-varstvenimi pogoji tipologije objektov v samem kraju.

Strokovnjak – pooblaščen arhitekt ali inženir – lahko pomaga lastniku (investitorju) z odgovori na začetna vprašanja, lahko pa mu pomaga tudi pri sami izvedbi postopka legalizacije.

Vprašanje: Ali lahko lastniki te stavbe, kljub temu, da so že v inšpekcijskem postopku, to stavbo legalizirajo po novem GZ, in uporabijo določbo, da se uporabijo predpisi iz obdobja, ko so stavbo pozidali? Ali bodo lahko upravičili tako odmik od vodnega sveta, kot tudi stolpiček – slika, saj v času izgradnje še nista veljala niti OPN niti Zakon o vodah, v katerem so predpisani odmiki?

Odgovor strokovnjaka: Legalizacija se lahko izvede ne glede na že uveden inšpekcijski postopek. Če bo objekt legaliziran, bo moral inšpektor postopek ustaviti. Lastnik izbere postopek legalizacije na podlagi možnosti, ki mu jih predstavi strokovnjak. V tem primeru sta možnosti dve: pridobitev odločbe o legalizaciji po predpisih, ki so veljali v času gradnje, ali pa pogojno dovoljenje za objekt daljšega obstoja. Obe odločbi dajeta objektu status legalnosti in pri obeh se šteje, da ima objekt izdano uporabno dovoljenje, kar bi odvrnilo inšpektorja od nadaljnega postopanja. Prva možnost je zaradi obsežnejše dokumentacije, ki jo je treba predložiti in zahtevnejšega postopka legalizacije dražja, a je trajna. V drugem primeru je namreč uporabno dovoljenje pogojno in velja le v času veljavnosti do-

voljenja – pristojni upravni organ za izdajo gradbenega dovoljenja ga lahko razveljavi na zahtevo vlade ali občine brez odškodninske odgovornosti, če je to potrebno zaradi zavarovanja javnega interesa, in sicer ob neposredni ogroženosti zdravja in življenja ljudi ter delov okolja. ■

Gradbena zakonodaja

IMENOVANJE VODJE GRADNJE,
VODJE NADZORA IN VODJE PROJEKTA

Vasja KAJFEŽ, univ.dipl.prav.

Vasja KAJFEŽ

Gradbeni zakon (GZ) v 12., 13. in 14. členu predstavlja položaj projektanta, nadzornika in izvajalca kot udeleženca pri graditvi objektov. Poleg temeljnega opisa v vsakem navedenem členu je potrebno besedilo brati skupaj z besedilom 4., 5. in 14. člena Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), ki predstavlja poklicne naloge pooblaščenih inženirjev in arhitektov ter uporabo oziroma izvajanje poklicnih nalog.

VODJA GRADNJE

Investitor sklene z izbranim izvajalcem oziroma izvajalci gradbeno oziroma gradbene pogodbe v pisni obliki ob upoštevanju določil Obligacijskega zakona (OZ).

Ni problema, če na gradbišču nastopa en izvajalec (lahko tudi s podizvajalci), ki imenuje vodjo del, ki istočasno nastopa kot vodja gradnje.

V primeru, ko sklene investitor gradbene pogodbe z več izvajalci, mora izmed vseh izvajalcev izbrati tistega izvajalca, ki z deli na gradbišču prevladuje, kar pomeni, da izbere vodilnega izvajalca (vodilnega pogodbenika), ki ima po GZ obveznosti izvajalca. To zakonsko določilo je razumeti tako, da je izbrani gospodarski subjekt na gradbišču izvajalec, ki ima položaj edini nastopati v upravnih postopkih kot udeleženec pri graditvi objektov. Vodjo gradnje imenuje vodilni izvajalec izmed oseb, ki izpolnjujejo pogoje za vodjo del, ki glede na vrsto del prevladuje in so pri njem zaposlene.

Naj spomnim, da je izvajalec po ZGO-1 nastopal drugače; poznali smo dela, kjer je izvajalec izvajal celotno gradnjo in določena dela, kjer je izvajalec izvajal le del gradnje. Izvajalec je imenoval odgovornega vodjo del ali odgovornega vodjo posameznih del, vodjo gradbišča pa je imenoval investitor ali izmed predhodno imenovanih vodij del ali pa je imenoval tretjo osebo, ki je izpolnjevala pogoje za odgovornega vodjo del. Imenovani odgovorni vodja gradbišča je v celoti odgovarjal investitorju; zadrega pa je nastala v primeru, ko je bil odgovorni

vodja gradbišča istočasno odgovorni vodja del; razumljivo je, da je odgovorni vodja del za svoje delo odgovarjal izvajalcu; v takem primeru je šlo za nasprotje interesov, na kar sem v preteklosti že opozoril.

Po GZ investitor določi le vodilnega izvajalca, vse odgovorne osebe – to je vodjo del in vodjo gradnje pa imenuje izvajalec. Po GZ poznamo prevladujoča dela in ostala dela (manjšinska dela). V vsakem primeru mora izbrani izvajalec imenovati vodjo del, ki izpolnjuje formalne izobrazbene predpostavke po 14. členu GZ; to predpostavko morajo upoštevati vsi izvajalci, ki sklenejo z investitorjem gradbeno pogodbo, v odvisnosti od zahtevnosti gradnje morajo upoštevati določila 4. odstavka 14. člena GZ, izbrani vodilni izvajalec pa še določila 6. odstavka istega člena GZ. Glede na zahtevnost gradnje lahko izpostavim primer, ko pri ponudbi sodeluje izvajalec, ki ima zaposleno osebo s srednješolsko izobrazbo tehnične smeri in je vpisana v imenik vodij del; v primeru, da gre za gradnjo zahtevnega ali manj zahtevnega objekta, kjer zakon zahteva vodjo del, ki ima najmanj višješolsko strokovno izobrazbo, omenjeni ponudnik ne more konkurirati, da bi prevzel pretežni del gradnje in imenovati vodjo del, lahko pa kot gradbeni izvajalec sklene pogodbe za izvedbo manjšinskega dela gradnje oziroma podizvajalsko pogodbo.

Zakon ne določa, da mora izvajalec, ki sodeluje pri gradnji v manjšinskem delu, izpolnjevati pogoje po 6. odstavku 14. člena GZ, temveč le splošne pogoje po 4. odstavku 14. člena GZ. Enako velja tudi za tiste izvajalce, ki sklenejo gradbeno pogodbo za nezahtevni oziroma enostavni objekt, pri tem pa ne smemo pozabiti, da med gradnjo štejemo tudi vzdrževalna dela, kar prej v ZGO-1 ni bilo določeno.

V prehodnem obdobju do 1. 6. 2020 lahko izvajalec za vodjo gradnje imenuje posameznika, ki izpolnjuje pogoje za vodjo del, pri čemer ni nujno oziroma obligatorno, da je le-ta pri njem tudi v delovnem razmerju. 120. člen GZ določa pridobljene

pravice izvajalcev in pridobljene pravice vodij del; 1. odstavek 120. člena določa, da se morajo izvajalci, ki so do začetka uporabe GZ (do 1. 6. 2018) opravljali dejavnost gradbeništva in ne izpolnjujejo pogojev za opravljanje dejavnosti po GZ, uskladiti s 14. členom GZ v roku 2 let od začetka uporabe tega zakona (pri tem gre za prehodno obdobje od 1. 6. 2018 do 1. 6. 2020). V prehodnem obdobju je lahko vodja del pri teh podjetjih posameznik, ki je izpolnjeval pogoje za odgovornega vodjo del po ZGO-1.

16. odstavek 15. člena GZ je potrebno brati selektivno; besedilo kot je zapisano velja le za tistega izvajalca gradnje, ki je začel z dejavnostjo po 1. 6. 2018. Tisti izvajalci, ki so izvajali dejavnost gradbeništva pred 1. 6. 2018 oziroma pred začetkom veljavnosti GZ, imajo možnost uveljaviti pridobljeno pravico po 120. členu GZ; v takem primeru ne velja v celoti besedilo 16. odstavka 14. člena (do 1. 6. 2020 ni obvezno delovno razmerje z vodjem del).

Bistvena razlika med določili GZ in ZGO-1 je ta, da vodjo gradnje imenuje izvajalec, ki ga je za vodilnega izvajalca določil investitor, imenovani vodja gradnje mora biti v delovnem razmerju pri vodilnemu izvajalcu, po ZGO-1 pa je vodjo gradbišča imenoval investitor, lahko tudi izmed tretjih oseb in ne le izmed imenovanih odgovornih vodij del.

VODJA NADZORA

Pod pogojem določenim z 62. členom GZ sklene investitor z izbranim nadzornikom oziroma večjim številom nadzornikov (op. gospodarski subjekt po 14. členu ZAID, ki izpolnjuje pogoj tako s pooblaščenim kot nadzornim inženirjem) pogodbo o nadzoru v pisni obliki ob upoštevanju določil OZ. Tu je potrebno poudariti, da gre pri opravljanju nadzora za obligacijo prizadevanja (truda) in ne za obligacijo cilja (uspeha), kar velja za gradbeno pogodbo in za pogodbo o projektiranju. GZ izpostavlja težo opravljanja nadzora ne zgolj v zasebnem interesu (naročnika), temveč predvsem v

zaščito javnega interesa. Še vedno poznamo tako imenovani osnovni (zakonski) nadzor ter tako imenovani razširjeni nadzor, pa tudi nadzor, ki se izvaja znotraj storitve inženiringa, v tem primeru gre za tako imenovano mešano pogodbo, zlasti v primeru, ko pogodbeni stranki za izvajanje nadzora uporabljata FIDIC norme.

V primeru, da pri gradnji nastopa le en pogodbenik – nadzornik, ki prevzame celoten nadzor, ta za nadzor po strokah imenuje posamezne strokovnjake, pooblaščen ali nadzorne inženirje ali arhitekta, ki izpolnjujejo pogoje po ZAID; v vsakem primeru pa za vodjo nadzora imenuje pooblaščenega ali nadzornega inženirja ali pooblaščenega arhitekta iz stroke, ki glede na vrsto del prevladuje in ki opravlja poklicne naloge v enem od v ZAID predpisanem načinu. Izbrani vodja nadzora je lahko eden izmed imenovanih strokovnjakov za nadzor po stroki, lahko pa je tretja oseba, ki izpolnjuje pogoje po ZAID.

V primeru, da pri gradnji nastopa več pogodbenikov – nadzornikov, mora investitor imenovati vodilnega pogodbenika – nadzornika, ki med gradnjo nastopa kot nadzornik po določenih GZ. Izbrani vodilni nadzornik nato imenuje vodjo nadzora izmed pooblaščenih ali nadzornih inženirjev ali arhitektov iz stroke, ki glede na vrsto del prevladuje in izpolnjuje pogoje po ZAID.

Nova zakonska določila o opravljanju nadzora so bistveno spremenjena glede na določila o nadzoru po ZGO-1.

Naj spomnim, da je po ZGO-1 nadzor opravljal le gospodarski subjekt, ki je nastopal kot izvajalec ali kot projektant. Slednje pomeni, da je izvajalec v okviru dejavnosti imel registrirano tudi dejavnost opravljanja nadzora (tehnično projektiranje in s tem povezano svetovanje ter druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje). Enako je veljalo tudi za projektanta (storitvena dejavnost).

Pri imenovanju odgovornega nadzornika po ZGO-1 ni bilo pomembno le formalno izpolnjevanje zakonskih pogojev na strani imenovanega posameznika (odgovornega nadzornika, odgovornega nadzornika posameznih del), temveč tudi izpolnjevanje predpostavke – ali projektant in izvajalec kot gospodarska subjekta izpolnjujeta pogoje oziroma osnovne predpostavke za izvajalca oziroma projektanta. 28. člen ZGO-1 (projektant) je določal, da v primeru, če samostojni podjetniki ali ustanovitelji gospodarske družbe sami ne izpolnjujejo z zakonom predpisanih pogojev za odgovor-

nega projektanta, mora imeti takšna pravna oziroma fizična oseba takrat, ko opravlja dejavnost projektiranja, s pogodbo o zaposlitvi, pogodbo o delu v skladu z obligacijskimi razmerji ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje ustreznega števila posameznikov, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje za odgovornega projektanta. 29. člen ZGO-1 (izvajalec) je določal, da v primeru, če samostojni podjetniki posamezniki ali ustanovitelji gospodarske družbe sami ne izpolnjujejo z zakonom predpisanih pogojev za odgovornega vodjo del, mora imeti takšna pravna oziroma fizična oseba takrat, ko izvaja gradnjo, s pogodbo o zaposlitvi, pogodbo o delu v skladu z obligacijskimi razmerji ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje posameznika, ki z zakonom izpolnjuje predpisane pogoje za odgovornega vodjo del.

Iz prakse po ZGO-1 je mnogokrat razvidna napaka, da so, zlasti kadar so kot odgovorni nadzorniki v imenu projektanta oziroma izvajalca, ki so bile enoosebne družbe ali samostojni podjetniki posamezniki, nastopali odgovorni nadzorniki, pri čemer gospodarski subjekt, za katerega so opravljali nadzor v času izvajanja storitev nadzora ni izpolnjeval zakonsko določenih predpostavk bodisi za projektanta, bodisi za izvajalca. Največkrat je odgovorni nadzornik izpolnjeval pogoje za odgovornega vodjo del (višješolska strokovna izobrazba), kot nadzornik pa je nastopal projektant in ne izvajalec; izpostavljali so se nekateri posamezniki – člani poklicne zbornice, ki so sami sebe v imenu gospodarskega subjekta imenovali za odgovornega nadzornika, pri tem pa so zamolčali, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje zgoraj navedenih zakonskih pogojev.

GZ navedenih omejitev ne pozna več, storitve nadzora izvaja gospodarski subjekt, ki je registriran za opravljanje storitev nadzora, pri tem ni potrebno, da je registriran tudi za izdelavo projektne in druge dokumentacije oziroma za prostorsko načrtovanje; pogoj je, da izpolnjuje predpostavke za opravljanje poklicnih nalog po ZAID.

VODJA PROJEKTA

Za izdelavo projektne in druge dokumentacije sklene investitor s projektantom pisno projektantsko pogodbo. Glede na terminsko vodenje celotne investicije, se lahko sklene pogodba za izdelavo celotne dokumentacije (IDZ, (IZP), IDP, (DGD), PZR, PZI, PID), lahko pa se sklene projektantska pogodba parcialno, posebej za

izdelavo vsake faze projektne dokumentacije posebej. Slednje pomeni, da kot vodja projekta lahko nastopa skozi vso izdelavo projektne dokumentacije ena oseba, lahko pa se za vsako fazo izdelave dokumentacije imenuje druga oseba, vse pod pogojem, da mora biti imenovana oseba iz stroke, ki glede na namen gradnje prevladuje; v vsakem primeru pa mora biti vodja projekta PID dokumentacije iz iste stroke kot vodja projekta dokumentacije PZI, kot to določa Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov.

V kolikor investitor sklene projektantsko pogodbo z enim projektantom, ta imenuje za vodjo projekta pooblaščenega arhitekta oziroma inženirja, ki izpolnjuje pogoje po ZAID, za vso projektno dokumentacijo, lahko pa imenuje za vsako posamezno fazo projektne dokumentacije drugega pooblaščenega arhitekta oziroma inženirja, ki izpolnjuje pogoje po ZAID. Pomembno je, da je imenovani vodja projekta pooblaščen arhitekt oziroma inženir iz stroke, ki glede na namen gradnje prevladuje.

Investitor lahko istočasno sklepa projektantsko pogodbo z različnimi projektanti (arhitektura, gradbene konstrukcije, elektro in strojne inštalacije, tehnologija). V takem primeru mora imenovati vodilnega projektanta, ki glede na določilo 11. člena GZ ima oziroma pridobi obveznost projektanta po zakonu; izbrani vodilni projektant nato imenuje vodjo projekta, ki mora izpolnjevati pogoje po ZAID. Imenovani vodja projekta mora biti tisti imenovani vodja načrta, ki pri namenu gradnje prevladuje. Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih povezanih z graditvijo objektov ne pozna več vodilne mape, pač pa vodilni načrt, ki temelji na načrtu stroke, ki pri gradnji prevladuje. GZ za razliko od ZGO-1 ne pozna več vodje projekta, ki je tretja oseba. ■

Novo vodstvo ECEC

Evropski svet inženirskih zbornic

BISTVENI POUČENI NOVEMBRSKE SKUPŠČINE ECEC

Mag. PI Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

Skupščina Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC) je osvetlila za pooblaščen inženirje pomembnejša dogajanja na nivoju EU in Evropske komisije, sprejela stališče o javnem naročanju inženirskih storitev, informacijskem modeliranju v gradbeništvu ter manifest o volitvah v Evropski parlament. Letošnja skupščina je bila tudi volilna. Novi predsednik ECEC je postal Klaus Thürriedl iz Avstrije, dosednji generalni sekretar.

REGULACIJA POKLICEV IN DEJAVNOSTI 2016–2018

(v zaporedju, kot so se zadeve dogajale)

Zaključilo se je prehodno obdobje po Direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

Deregulacija poklicev je bila v 2016 izpostavljena kot pomemben cilj strategije enotnega trga EU. V 2017 je Evropska komisija (EK) tako predstavila t.i. **Storitveni paket** z deregulacijo poklicev kot pomembnim ciljem strategije enotnega trga EU. Države članice so prejela priporočila, ki so se nanašala na deregulacijo poklicev. EK je prav tako v 2017 pričela s postopki ugotavljanja kršitev direktive proti 27 nacionalnim poklicnim regulacijam (v zvezi z arhitekti in inženirji tudi proti Nemčiji – HOAI in Avstriji – zahteve po lastništvu v gospodarskih subjektih). Postopki so še v teku.

ECEC je v 2017 za EK izdelala **predlog enotnega okvira usposabljanja za pooblaščen inženirje**, ki pa zaradi dvopolnih stališč članic še ni ugledal naslednjega koraka.

Projekt **Storitvene kartice** je bil zaradi kritik poklicnih organizacij, tudi ECEC, ustavljen po tem, ko ga je negativno ocenil tudi komite za notranji trg Evropskega parlamenta.

Test proporcionalnosti za nacionalne regulacije poklicev in dejavnosti je bil glede na prvoten predlog precej spremenjen. Prepoznani so bili pozitivni učinki poklicnih zbornic na poklicno regulacijo, kakovost storitev je bila dodana kot nov kriterij.

Razprava o **Direktivi o notifikaciji nacionalnih regulacij** pomembnih za notranji trg EU je zastala zaradi razhajajočih se stališč. Direktiva še ni sprejeta.

V **poročilu EP o implementaciji Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij** z zioroma na regulacijo in potrebo po reformi poklicnih storitev (t.i. Dantejevo poročilo) je jasno zapisano, da imajo regulirani poklici bistveno vlogo v EU ekonomiji, sta visoka kakovost storitev reguliranih poklicev in učinkovito regulatorno okolje odločilnega pomena za ohranitev EU ekonomskega, socialnega in kulturnega modela ter za dvig konkurenčnosti EU v smislu rasti, inovativnosti in novih delovnih mest, je za celovito oceno regulacije v posamezni državi potrebno upoštevati elemente, ki presegaajo zgolj ekonomsko analizo, je vloga poklicne regulacije v zagotavljanju visokega nivoja varovanja javnega interesa, lahko z namenom zaščite kupcev, poklicev ali tretjih oseb države pridržijo izvajanje določenih analog le za usposobljene poklice.

JAVNO NAROČANJE

EK je sprejela t.i. **“Javno-naročniški paket”**, ki spodbuja kakovost v postopkih javnega naročanja in profesionalizacijo javnih naročnikov. Podprl ga je tudi Evropski parlament (EP) s sprejetjem posebne resolucije.

Skupščina ECEC je sprejela dokument z naslovom **“Javno naročanje inženirskih storitev – Pregledni postopki kot zagotovilo uspešnih projektov”**. V njem so opisane osnovne zahteve za določitev kriterijev kakovosti, zagotovitev poštene ocene, ocene cene in nenormalno nizke ponudbe.

BIM

Na nivoju EK in posledično tudi v ECEC je bila odprta razprava o BIM in kakovostnejšem javnem naročanju javnih gradenj.

Skupščina ECEC je sprejela dokument z naslovom **“BIM za politike – Stališče ECEC do BIM”**. V njem so opredeljeni status in pomembnost BIM ter vloga reguliranega inženirskega poklica pri tem, osnovne zahteve za uspešno uporabo BIM, pri čemer je **“Odprti BIM”** (Open BIM) prepoznani kot najbolj pomemben kriterij za udeležbo malih in srednjih podjetij pri uporabi BIM. Dokument se v posebnem delu dotika tudi javnega naročanja.

ECEC pripravlja plan izobraževanja s področja BIM.

MANIFEST O VOLITVAH V EVROPSKI PARLAMENT

V njem ECEC bodočim evropskim poslancem in kandidatom zanje sporoča svoja stališča relevantna za pooblaščen inženirje.

NOVO VODSTVO ECEC

Z volitvami se je končal mandat staremu vodstvu ECEC in s tem tudi predsedniku IZS mag. Črtomirju Remcu kot predsedniku ECEC. Za novega predsednika ECEC je bil izvoljen Klaus Thürriedl iz Avstrije, za generalnega sekretarja Hansjörg Letzner iz Italije, za člane izvršnega odbora Mile Dimitrovski iz Makedonije, Meyer Zygmunt iz Poljske in Brauer Hubertus iz Nemčije, za zakladnika pa Szöllösy Gabor iz Madžarske. ■

Izvršni odbor WFEO

Utrinki z GEC

GEC - Global Engineering Conference, London, 22. do 26. oktober 2018

INŽENIRJI ZNAMO ZAGOTOVITI TRAJNOSTNO PRIHODNOST ZA VSE PREBIVALCE SVETA

Dr. Pl. Željko VUKELIČ, univ.dipl.inž.geot. in rud.
Predsednik Komisije za izobraževanje

CE (Institution of Civil Engineers) in WFEO (World Federation of Engineering Organizations) sta v Londonu med 22. in 26. oktobrom na kongresu GEC (Global Engineering Conference) gostila več kot tisoč inženirjev iz vsega sveta, da bi izmenjali ideje o tem, kako obravnavati cilje Združenih narodov za trajnostni razvoj. Kongres je bil del prireditve ob 200. obletnici ICE, 50. obletnici WFEO in Britanskega leta inženirjev. Predstavniki Inženirske zbornice Slovenije smo na kongresu predstavili SVETOVNI GRADBENI FORUM, ki ga bomo organizirali v Ljubljani med 8. in 11. aprilom 2019.

ZAKAJ SO CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA POMEMBNI ZA INŽENIRJE?

Inženirji so odgovorni za razvoj, načrtovanje in gradnjo tehnologij, ki se nanašajo na vodo, energijo, okolje, trajnostna mesta, var-

nost pred naravnimi nesrečami in druga področja; vse to koristi ljudem in planetu, ker omogoča večjo blaginjo in boljšo kakovost življenja. Prav tako so inženirji v ospredju globalnih "velikih" izzivov, kot so podnebne spremembe in reševanje infrastrukturnih problemov. Na kongresu so bili predstavljeni odgovori na cilje trajnostnega razvoja v zvezi z vodo, energijo, inovacijami, trajnostnimi mesti in podnebnimi spremembami in potrebi po bolj raznolikem poklicnem izobraževanju za inženirje naše prihodnosti.

POSEBEN POUKARJE SO AVTORJI REFERATOV POSVETILI INFRASTRUKTURI.

Infrastruktura je ključnega pomena za gospodarski in socialni razvoj v svetu. Na najbolj osnovni ravni ljudje potrebujejo dostop do čiste, varne vode za pitje in kuhanje ter energijo za osvetlitev, hlajenje in ogreva-

nje svojih domov. Ceste in železnice ljudem omogočajo, da pridejo na delo. Omenjena prometna infrastruktura, pa tudi letalska in pomorska pristanišča, podjetjem omogočajo, da dosežejo trge, ki jih potrebujejo za trgovanje z blagom in storitvami, tudi prek mednarodnih meja. Zato je infrastruktura ključnega pomena za kakovost življenja ljudi in gospodarski razvoj narodov. Kljub temu pogosto obstaja težnja k premajhnim vlaganjem v infrastrukturo. Prvič, infrastruktura običajno vključuje velike naložbe vnaprej, medtem ko se naložbe povrnejo v desetletjih. Drugič, tveganje negotovih donosov vloženi finančnih sredstev lahko povzroči drago financiranje projektov ali celo opustitev pričetka gradnje. Tretjič, koristi infrastrukturnega projekta za družbo so lahko pogosto večje od zasebnih donosov, ki jih ustvari koncesionar ali lastnik infrastrukture (infrastruktura ustvarja tako

17 ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov

imenovane "pozitivne družbene učinke"). To pomeni, da infrastrukture praviloma ni dobro prepuščati trgu. Kot zadnji poudarek, kratkoročni politični cilji in omejitve državnega financiranja, lahko ovirajo dosledno dolgoročno načrtovanje in naložbe v infrastrukturo. Zato je potrebno slediti in spremljati naložbe v infrastrukturo, in jih analizirati po sektorjih in državah. Tako bo lažje predvidevati kje in kdaj je naložba najbolj potrebna. Potrebno je definirati, koliko mora svet vlagati dolgoročno v infrastrukturo in v katere sektorje bodo naložbe potrebne. Dokaj jasno je, katere države so na pravi poti, in katere morajo storiti več.

97 TRILIJONOV DOLARJEV NALOŽB V INFRASTRUKTURO DO 2040

V zadnjih štirih desetletjih je koncept trajnostnega razvoja postal vse bolj osrednja tema nacionalnih držav in njihovih državljanov. Predstavljeni referati, govori in diskusije na kongresu GEC so vsebinsko opredelili trajnostni razvoj ter kažejo visoko raven zavez na tem področju s strani vlad, mednarodnih organizacij, podjetij in civilne družbe. Infrastrukturni objekti, ki podpirajo številne kritične funkcije družb, predstavljajo ključni dejavnik prihodnjega razvoja. Oskrba z energijo, vodo in ravnanje z odpadki zagotavljajo bistvene storitve za podporo zdravemu, produktivnemu in kakovostnemu bivanju, obenem pa obvladujemo naš vpliv na okolje. Transport in digitalna komunikacija sta bistveni za omogočanje dostopa do virov, izobraževanja, dela, kulture in sodelovanja pri vladnih odločitvah. Ocenjenih 97 trilijonov dolarjev naložb v infrastrukturo, ki se zahteva globalno do leta 2040, predstavlja veliko priložnost za doseganje pomembnega napredka (Vir: GLOBAL INFRASTRUCTURE HUB).

Hitra urbanizacija, demografske in podnebne spremembe nenehno dodatno obremenjujejo obstoječo infrastrukturo in omejujejo razvoj. Dolga življenjska doba prebivalstva in visoki stroški infrastrukture, pomenijo, da napačna infrastrukturna politika in naložbene odločitve, lahko v prihodnosti za desetletja ustavijo trajnostni razvoj. Za zagotovitev trajnostnega razvoja je potrebno pravočasno ukrepanje.

SPOROČILO KONGRESA (GEC)

"S svojo vlogo pri realizaciji projektov, ki se nanašajo na vodo, energijo, okolje, trajnostna mesta, varnost pred naravnimi nesrečami in druga področja, bodo inženirji zagotovili trajnostni razvoj. Kljub velikosti in zapletenosti tega izziva so inženirji sposobni voditi k trajnostnim rešitvam in tako zagotoviti trajnostno prihodnost za vse prebivalce sveta." ■

Geodezija

ZEMLJIŠKOKNJIŽNA ŠOLA 2018

mag. Marijana VUGRIN, univ.dipl.inž.geod.
in
Jana Martinuč BRAJNIK, univ.dipl.inž.geod.

mag. Marijana VUGRIN

Zemljiškoknjižna šola je prvenstveno namenjena sodnikom, strokovnim sodelavcem na sodiščih in sodniškimi pomočnikom, ki odločajo v zemljiškoknjižnih postopkih, pa tudi ostalim predstavnikom sodišč in državne uprave, ki so povezani s temi postopki. Na letošnji zemljiškoknjižni šoli so bili prvič povabljeni tudi notarji (na predavanju prvega in drugega dne).

Že sedmo leto zapored se zemljiškoknjižne šole udeležujemo tudi predstavniki IZS. Letos sva se je tako kot lani udeležili Jana Martinuč Brajnik in Marijana Vugrin. Zemljiškoknjižna šola je potekala v času od 26. do 28. novembra 2018 v Kongresnem centru Bernardin v Portorožu.

IZS je na letošnji šoli sodelovala tudi kot aktivni udeleženec, saj sem Marijana Vugrin kot predstavnica IZS pripravila pre-

knjigo. Poleg tega sem izpostavila še značilnosti geodetskega postopka vpisa stavbe v kataster stavb, delitve ter združitve stavb in komasacij, ki so pogoj za izvedbo "lastniških sprememb" v zemljiški knjigi. Na zaključku sem zbranim slušateljem predstavila tudi nov koordinatni sistem D96/TM in postopek transformacije nepremičninskih evidenc v nov koordinatni sistem, ki se izvaja skozi projekt Transformacija v nov koordinatni sistem v okviru projektov eProstor. Vse udeležence šole sem tudi seznanila s povečanjem obsega del pri geodetskih storitvah, ki jih geodetskim podjetjem nalaga novela ZEN in njeni podzakonski akti, predvsem določila Pravilnika o vpisih v kataster stavb, ki so stopila v uporabo v aprilu letošnjega leta. Gradivo tega predavanja je bilo v decembru objavljeno tudi na GEOblogu (ID1874).

Novela ZEN in njeni podzakonski akti, predvsem določila Pravilnika o vpisih v kataster stavb, ki so stopila v uporabo v aprilu letošnjega leta, so geodetskim podjetjem prinesla povečanje obsega del pri geodetskih storitvah.

davanje z naslovom Zakon o evidentiranju nepremičnin in zemljiškoknjižni vpisi. V okviru tega predavanja sem predstavila geodetske postopke, katerih rezultati se pojavijo v zemljiško knjigo in tiste postopke, katerih rezultati so predpogoj za začetek izvedbe postopkov sprememb na podlagi zemljiškoknjižnega predloga. Konkretno sem predstavila tudi novosti določil Zakona o evidentiranju nepremičnin in novih podzakonskih aktov, ki vplivajo na podatke, ki so povezani z vknjižbami. Podala sem osnovne značilnosti postopkov parcelacije zemljišč, združitve in delitve delov stavb in pogoje za izvedbo le teh v matični evidenci ter pogoje za izvedbo poočitve v zemljiško

Predavanja na letošnji zemljiškoknjižni šoli so bila zanimiva in kvalitetna, posegala so tudi na področja drugih strok, ki so povezana z zemljiškoknjižnimi vpisi.

Prvo predavanje sta izvedla predstavnika Geodetske uprave RS mag. Ema Pogorelnik in Franc Ravnihar. Podala sta pregled določil novele ZEN-A. Sledilo je predavanje Aleksandre Velkovrh, ki je z vidika gradbene inšpektorice podala določila Gradbenega zakona, ki se nanašajo posredno in neposredno na zaznambo nedovoljene gradnje, ki po novem vključuje tudi neskladne gradnje. Ker so bili na tem predavanju prisotni tudi notarji, je razprava po izvedenem predavanju pokazala na vse težave, ki se

pojavnajo v povezavi z interpretacijo določil 3. in 5. odstavka Gradbenega zakona, ki podajata določila o ničnosti vpisov sprememb lastništva na stavbah, ki so nelegalne ali neskladne ter o nalogah notarja, pooblaščenega inženirja geodezije in drugih oseb, ki jih je potrebno izvesti pred izvedbo vpisov v zemljiško knjigo. Ta določila naj bi zaradi predvidene ničnosti vpisov "zamrzila" nepremičninski trg in dopuščala zelo različne interpretacije.

Ker so odločitve v nepravdnih postopkih po ZVEtL neposredno povezane z zemljiškoknjžnimi vpisi sta bila tej temi namenjeni kar dve predavanji. Najprej je mag. Urška Klakočar Zupančič, okrajna sodnica iz Okrajnega sodišča v Ljubljani, vodja Oddelka za etažno lastnino, predstavila vsebine odločb po ZVEtL in njihovo izvedbo v zemljiško knjigo. Sledilo je še predavanje Mirje Funduk, sodniške pomočnice iz Okrajnega sodišča v Ljubljani, ki je izpostavila do sedaj zaznano problematiko pri izvedbi zemljiškoknjžnih vpisov na podlagi sodnih odločb po ZVEtL. Znova je bilo izpostavljeno tudi evidentiranje pripadajočih zemljišč in delov stavb, ki pripadajo tako stavbam, kjer je vzpostavljena etažna lastnina in stavbam, ki niso (in tudi nikoli ne bodo, saj gre za individualne stanovanjske in poslovne stavbe) v etažni lastnini. Stanja, ki v naravi obstaja v tem trenutku zaradi odločitve Vrhovnega sodišča v zadevi II Ips 341/2014 (Vrhovno sodišče je v tej zadevi odločilo, da ne more parcela pripadati stavbam, ki so v etažni lastnini in stavbam, ki niso), ni mogoče evidentirati v zemljiško knjigo. ZVEtL -1 sicer dopušča v takih primerih ustanovitev zakonite stavbne pravice (taka pravica ni časovno omejena z leti ampak samo s časom obstoja stavbe). Na to problematiko geodeti opozarjamo že od sprejetja odločitve Vrhovnega sodišča in nam je v zadovoljstvo, da so jo zaznala tudi sodišča, tako, da upamo, da bo končno najdena rešitev za ta problem.

Drugi dan je bil posvečen odločitvam zemljiškoknjžnih sodišč. Najprej je Berta Žorž, višja sodnica na Višjem sodišču v Kopru, predstavila sodne prakse s področja zemljiške knjige. Višje sodišče v Kopru namreč rešuje vse ugovorne zadeve s področja zemljiške knjige in tako skrbi za poenotenje prakse v zemljiškoknjžnih postopkih. V popoldanskem delu pa so potekale delavnice, na katerih so predstavnice Višjega sodišča v Kopru, vodje treh zemljiških knjig in strokovnjakinje za uporabo aplikacije eZK predstavile in odgovarjale na vprašanja, ki

so jih organizatorjem pred izvedbo zemljiškoknjžne šole posredovali slušatelji. Ta dan smo poslušali tudi predavanje dr. Nine Plavšak o solastnini in skupni lastnini.

Tretji dan, v program katerega je bilo vključeno tudi moje predavanje, pa je bil namenjen razreševanju konkretnih problemov pri vknjižbah. Nina Bogataj, vodja projektnih enot i-ZK je predstavila novosti v aplikaciji eZK, ki so bile in še bodo uvedene v aplikacijo v letošnjem letu. Mag. Jana Petrič, višja sodnica Višjega sodišča v Kopru je podala odgovore na nekatera pogosta vprašanja povezana s hipotekami, ki so že bila predmet odločanja na Višjem sodišču v Kopru. Aleksandra Mirc Gombač, okrajna sodnica iz Okrajnega sodišča v Sežani pa je namenila svoje predavanje sodnim taksam v zemljiškoknjžnih postopkih.

Posebno pozornost vseh slušateljev je pritegnila predstavitev mag. Jaše Vrabca iz Službe za razvoj sodne uprave pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, ki je predstavil projekt Postopkovna pravičnost, preko katerega je slovensko sodstvo v okviru projektov Evropskega socialnega sklada poskušalo najti vzroke in rešitve za nizko stopnjo zaupanja javnosti v sodno vejo oblasti. V projektu je bilo ugotovljeno, da je odziv javnosti – tak kakršen je – posledica neobstoja sistema komuniciranja med sodiščem in javnostjo. Med prve rezultate tega projekta sodi oblikovanje spletnega mesta <https://nasodiscu.si/>, kjer se lahko seznamimo s postopki na sodišču (npr. dedovanjem, izvršbo, vpisom v zemljiško knjigo ...) in z organizacijo sodstva na Slovenskem na preprost in razumljiv način. Za posamezen postopek so opisane osnovne značilnosti, naštetni so možni udeleženci, podani so napotki za začetek postopka, potek postopka, predviden čas trajanja in stroški. Poleg napotkov na spletnem mestu je bilo izdelanih 17 zloženek. Za določene korake v sodnih postopkih pa so bili izdelani tudi poučni animirani filmi (npr. za pripravo na pričanje <https://nasodiscu.si/prica#priprave-na-pricanje>.)

Gradiva, ki so jih pripravili predavatelji Zemljiškoknjžne šole 2018 in so ga prejeli vsi slušatelji, so hranjena v Uredništvu GEObloga. Vpogled v gradivo je možen ob predhodni najavi na elektronski naslov info@geovrata.si. ■

RAZPIS ZA PODELITEV NAGRADE JOŽEFA MRAKA ZA INOVATIVNOST 2019

Obveščamo vas, da od 1. 11. 2018 poteka postopek za podelitev Nagrade Jožefa Mraka za inovativnost.

Iščemo inovativne projektantske rešitve, inovativne tehnološke rešitve, inovativen postopek pri izgradnji objekta. Objekt, tehnologija oz. izdelek ali posamezna faza izvedbe, na katerega se nanaša inovativnost, mora biti zato izveden in v uporabi.

Predloge za podelitev Nagrade lahko posredujejo:

- člani IZS,
- upravni odbori matičnih sekcij,
- upravni odbor IZS.

Postopek nominacije kandidatov in podelitve bo potekal po pravilniku, ki je objavljen na spletni strani IZS (www.izs.si/inzenirska-zbornica-slovenije/akti/pravilniki/).

Končno odločitev bo sprejel Upravni odbor zbornice na osnovi predloga Odbora za nagrade. Skladno s pravilnikom bosta podeljeni največ dve nagradi. Obrazložitev predlogov morajo biti vložene skladno z določili, ki so navedena v pravilniku.

Nagrada bo podeljena na Svetovnem gradbenem forumu 2019: Odpornost stavb in infrastrukture – World Construction Forum 2019: Buildings and Infrastructure Resilience, ki bo potekal v Ljubljani od 8. do 11. aprila 2019.

Prijava predlogov:

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
Odbor za nagrade IZS,
Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana ali
preko e-pošte izs@izs.si,
s pripisom "za razpis – nagrada Jožefa
Mraka", in sicer do vključno **31. 1. 2019**.

Postopek nominacije kandidatov in podelitve bo potekal po pravilniku, ki je objavljen na spletni strani IZS:

www.izs.si/inzenirska-zbornica-slovenije/akti/pravilniki/

IZS - Matična sekcija gradbenih inženirjev

RAZPIS ZA PREDSEDNIKA IZPITNE KOMISIJE ZA STROKOVNE IZPITE ZA POOBLAŠČENE INŽENIRJE IN VODJE DEL S PODROČJA GRADBENE STROKE

Matična sekcija gradbenih inženirjev IZS objavlja razpis za **predsednika izpitne komisije za strokovne izpite za pooblašcene inženirje in vodje del s področja gradbene stroke**.

Pogoji za predsednika izpitne komisije za strokovne izpite s področja gradbene stroke so:

- vpisan mora biti v imenik pooblaščenih inženirjev s področja gradbeništva;
- imeti mora najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje ali enakovredno, ki je uvrščena na 8. raven v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, gradbene smeri (univ.dipl.inž.grad.);
- imeti mora najmanj deset let delovnih izkušenj na strokovnem področju gradbeništva po pridobitvi poklicnega naziva pooblašceni inženir;
- imeti mora aktiven poklicni naziv pooblašceni inženir.

Naloge predsednika izpitne komisije so:

- usklajuje in vodi izpitno komisijo;
- pregleduje ustreznost izobrazbe kandidatov;
- pregleduje reference kandidatov;
- za vsakega posameznega kandidata določi člane posameznih izpitnih komisij za opravljanje izpita;
- usklajuje vsebino strokovnih izpitov za splošni in posebni del.

Izmed vseh prijavljenih kandidatov bo Upravni odbor Matične sekcije gradbenih inženirjev izbral in predlagal za predsednika kandidata z najboljšimi referencami. Opravljeno delo se plača v skladu s pravili IZS.

Kandidati se s svojimi referencami prijavijo na naslov:

IZS, Matična sekcija gradbenih inženirjev, Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana ali pošljejo skenirano prijavo na elektronski naslov izs@izs.si.

Rok za prijavo je 15. 1. 2019.

World
Construction
Forum
2019

ODPORNOST STAVB IN INFRASTRUKTURE

LJUBLJANA, SLOVENIJA, 8. DO 11. APRIL 2019

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS JANUAR DO MAREC 2019

29. 1. 2019

Uredba o razvrščanju objektov in
Pravilnik o podrobnejši vsebini projektne
dokumentacije (Sežana)

30. 1. 2019

Izzivi elektroenergetike v prihodnosti in
nove tehnologije za aktivnega uporabnika

5. 2. 2019

Sodobni elektromotorni pogoni

6. 2. 2019

Rastrski stropovi (mavčno kartonski
materiali)

7. 2. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska
zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) –
Maribor

12. 2. 2019

Načrtovanje električnih inštalacij z BIM
orodji

14. 2. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska
zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) –
Ljubljana

5. 3. 2019

Sistemi za detekcijo eksplozivnih in
strupenih plinov

7. 3. 2019

Uvod v projektiranje, vodenje del in
nadziranje del v eksplozijsko ogroženem
okolju

12. 3. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska
zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID)

14. 3. 2019

Vključevanje procesne varnosti in
ocene tveganj v načrtovanje tehnoloških
procesov

21. 3. 2019

Nove tehnologije in nizkonapetostne
električne inštalacije iz aspekta aktivnega
uporabnika

Napovednik izobraževanj in posamezna
razpisana izobraževanja najdete na:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija
I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala

T: 01/547 33 33

Tajništvo

T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik

mag. Črtomir Remec
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka

mag. Barbara Škraba Flis
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Finančno računovodska služba

Marijan Rabič
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Pravna pomoč

Helena Vidic Bizjak
svetovalka
T: 01/547-33-24
E: helena.vidic.bizjak@izs.si

Služba za javna pooblastila

Helena Vidic Bizjak
vodja službe po pooblastilu
T: 01/547-33-24
E: helena.vidic.bizjak@izs.si

Martina Babnik
svetovalka
T: 01/547-33-19
E: martina.babnik@izs.si
gradbena stroka: strokovni izpiti,
vpisi v imenik

Neža Časl Škodič
svetovalka
T: 01/547-33-26
E: neza.casl@izs.si
ostale stroke: strokovni izpiti,
vpisi v imenik

Polona Okretič
svetovalka
T: 01/547-33-17
E: polona.okretic@izs.si
izobraževanje